

**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**

**TRAKYA KALKINMA AJANSI
2021 YILI ÇALIŞMA PROGRAMI
(1 OCAK- 31 ARALIK 2021)**

TR21 Bölgesi (Edirne, Kırklareli, Tekirdağ)

İÇİNDEKİLER TABLOSU

İÇİNDEKİLER TABLOSU	1
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	4
KISALTMALAR	5
YÖNETİCİ ÖZETİ/ SUNUŞ	6
1. GİRİŞ	7
2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR.....	9
2.1. TOHUMCULUK SEKTÖRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI.....	9
2.1.1. Amaç	9
2.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	9
2.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	12
2.1.4. Proje ve Faaliyetler.....	16
2.1.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	17
2.1.6. İzleme ve Değerlendirme	18
2.2. ALTERNATİF TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI.....	19
2.2.1. Amaç	19
2.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	19
2.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	22
2.2.4. Proje ve Faaliyetler.....	24
2.2.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	24
2.2.6. İzleme ve Değerlendirme	25
2.3. İMALAT SANAYİNDE KURUMSALLAŞMANIN GELİŞTİRİLMESİ VE VERİMLİLİK SONUÇ ODAKLI PROGRAMI.....	26
2.3.1. Amaç	26
2.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	26
2.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	28
2.3.4. Proje ve Faaliyetler.....	31
2.3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	32
2.3.6. İzleme ve Değerlendirme	33
3. KURUMSAL GELİŞİM	34
3.1. Faaliyetler	34
3.1.1. Araştırma, Analiz ve Programlama	34

3.1.2.	İşbirliği ve Koordinasyon	34
3.1.3.	Kapasite Geliştirme	34
3.1.4.	Tanıtım Faaliyetleri	34
3.1.5.	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	34
3.1.6.	Diğer Proje ve Faaliyetler	34
4.	YEREL KALKINMA FIRSATLARI	35
4.1.	Savunma Sanayi ve Havacılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Çalışmaları	35
4.1.1.	Amaç	35
4.1.2.	Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	35
4.1.3.	Sonuç ve Çıktı Hedefleri	36
4.1.4.	Faaliyet İçeriği, Süresi ve Zaman Planlaması	36
4.1.5.	Diğer Ajans/ Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon	36
4.1.6.	İzleme ve Değerlendirme	36
4.2.	Fizibilite Havuzu Oluşturma ve Ön Fizibilite Çalışmaları	37
4.2.1.	Amaç	37
4.2.2.	Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	37
4.2.3.	Sonuç ve Çıktı Hedefleri	37
4.2.4.	Faaliyet İçeriği, Süresi ve Zaman Planlaması	37
4.2.5.	Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon	38
4.2.6.	İzleme ve Değerlendirme	38
4.3.	Kovid-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi	38
4.3.1.	Amaç	38
4.3.2.	Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	38
4.3.3.	Sonuç ve Çıktı Hedefleri	39
4.3.4.	Faaliyet İçeriği, Süresi ve Zaman Planlaması	39
4.3.5.	Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon	39
4.3.6.	İzleme ve Değerlendirme	40
4.4.	Ajans Destekleri	40
4.4.1.	Teknik Destek	40
4.4.2.	Fizibilite Desteği	41
4.4.3.	Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	42
4.5.	Ajans Geçmiş Yıl Mali ve Teknik Destek Uygulamaları	44

4.5.1.	Amaç	44
4.5.2.	Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	44
4.5.3.	Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon	47
4.5.4.	İzleme ve Değerlendirme	47
5.	SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	48

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Tohumculuk Sektörünün Geliştirilmesi SOP Sonuç Hedefleri	12
Tablo 2: Tohumculuk Sektörünün Geliştirilmesi SOP Çıktı Hedefleri	13
Tablo 3: Tohumculuk Sektörünün Geliştirilmesi Faaliyetleri SOP Zaman Planlaması.....	17
Tablo 4: Trakya Bölgesi Yıllara Göre Sağlık Turizmi Rakamları	21
Tablo 5: Turizm SOP Sonuç Hedefleri	22
Tablo 6: Turizm SOP Çıktı Hedefleri	22
Tablo 7: Turizm SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması	24
Tablo 8: İmalat Sanayinde Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi SOP Sonuç Hedefleri	29
Tablo 9: İmalat Sanayinde Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi SOP Çıktı Hedefleri	29
Tablo 10: İmalat Sanayinde Kurumsallaşmanın Geliştirilmesi Ve Verimlilik SOP Zaman Planlaması	32
Tablo 11: Savunma Sanayi ve Havacılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Çalışması Sonuç Hedefleri	36
Tablo 12: Savunma Sanayi ve Havacılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Çalışması Çıktı Hedefleri	36
Tablo 13: Proje Havuzu Oluşturulması Sonuç Göstergeleri	37
Tablo 14: Proje Havuzu Oluşturulması Çıktı Göstergeleri	37
Tablo 15: Proje Havuzu Oluşturulması Zaman Planlaması	37
Tablo 16: Teknik Destek Zaman Planlaması	40
Tablo 17: Fizibilite Desteği Zaman Planlaması	42
Tablo 18: Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Sonuç Göstergeleri.....	43
Tablo 19: Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Çıktı Göstergeleri.....	43
Tablo 20: SOGEP Zaman Planlaması	44

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Ülkemizden Yapılan Çeşit Başvurularının Kuruluşlara Göre Dağılımı (İlk 10)	11
---	----

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
FD	: Fizibilite Destek Programı
EYDO	: Edirne Yatırım ve Destek Ofisi
GPD	: Gündümlü Proje Desteği
HİTİB	: Halkla İlişkiler Tanıtım ve İşbirliği Birimi
IPA	: AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
İDB	: İzleme ve Değerlendirme Birimi
İMİB	: İdari ve Mali İşler Birimi
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme
KOSGEB	: T.C. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KYDO	: Kırklareli Yatırım Destek Ofisi
NACE	: Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
PPKB	: Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi
PYB	: Program Yönetimi Birimi
SOP	: Sonuç Odaklı Program
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TD	: Teknik Destek Programı
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TYDO	: Tekirdağ Yatırım Destek Ofisi
YDO	: Yatırım Destek Ofisi
YKF	: Yerel Kalkınma Fırsatı

YÖNETİCİ ÖZETİ/ SUNUŞ

2021 Çalışma Programı, 2010 yılından beri faaliyet gösteren Ajansımızın “Yüksek katma değerli üretim yapısıyla doğal ve kültürel değerlerini koruyarak gelişen, işbirliği ve yenilik kültürünün egemen olduğu, yaşam ve refah seviyesi yüksek Trakya” vizyonu doğrultusunda 2021 yılında gerçekleştirilecek faaliyetleri kapsamaktadır. Ajansımızın 2021 yılında gerçekleştireceği program ve faaliyet çalışmaları düzenlenirken, Cumhurbaşkanlığı 4 numaralı Kararnamesinde belirtilen amaç ve kurallara dikkat edilmiş, Bakanlığımız tarafından iletilen “Kalkınma Ajansları Çalışma Programı Hazırlama Usul ve Esasları” ile ulusal ve bölgesel planlarla uyumlu ve tutarlı hazırlanmıştır. Bu doğrultuda sonuç odaklı programlar ve yerel kalkınma fırsatı çalışmaları belirlenmiştir.

Sonuç Odaklı Programlar ve yerel kalkınma fırsatları, Bölgenin kalkınması için önem arz eden ve ilerleme potansiyeli taşıyan alanları kapsamaktadır. Belirlenen stratejik tercihler kapsamında uygulanan Sonuç Odaklı Programlar aşağıdaki gibidir;

- Tohumculuk Sektörünün Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı
- Alternatif Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı
- İmalat Sanayinde Kurumsallaşmanın Geliştirilmesi ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı

Ajans tarafından önemli olarak görülen ancak herhangi bir SOP kapsamında yer verilmeyen proje, analiz ve faaliyetler Yerel Kalkınma Fırsatları (YKF) bölümünde yer almaktadır.

2021 yılı Çalışma Programı kapsamında yer alan sonuç odaklı programların ve yerel kalkınma fırsatlarının belirlenen stratejik tercihler doğrultusunda bölgemizin kalkınmasına ve gelişmesine katkı sağlaması beklenmektedir.

1. GİRİŞ

Trakya Kalkınma Ajansı faaliyetlerini, kanun ve yönetmelikler doğrultusunda katılımcılık, şeffaflık ve işbirliği ilkeleri çerçevesinde TR21 Trakya (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) Bölgesinde 2010 yılından itibaren sürdürmektedir. Ajansın temel amacı, 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 184. Maddesinde “Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak” olarak belirlenmiştir.

Ajans kurulduğu yıldan beri “Yüksek katma değerli üretim yapısıyla doğal ve kültürel değerlerini koruyarak gelişen, işbirliği ve yenilik kültürünün egemen olduğu, yaşam ve refah seviyesi yüksek Trakya” vizyonu doğrultusunda diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlayarak çalışmalarını yürütmektedir.

Ajans, ilk yıldan itibaren kurumsallaşma çalışmalarına devam etmekte olup hazırladığı 2010-2013 Bölge Planı ve 2014-2023 Bölge Planı yanında birçok araştırmaya da öncülük etmiştir. Bölgenin kalkınmasına ve gelişimine yön vermek amacıyla “Rekabetçilik Analizi”, “Turizm Master Planı”, “İlçe Vizyon Belirleme Çalışmaları”, “Trakya Lojistik Master Planı”, “Sosyal Yapı ve Beşeri Sermaye Analizi”, “Girişimcilik Analizi”, “Göç Analizi”, “Süt ve Süt Ürünleri Sektör Araştırması”, “TR21 Trakya Bölgesi İşgücü Analizi” gibi birçok araştırma yürütmüştür. Bu çalışmalar, Bölge Planı ve Ajansın çalışma alanlarının belirlenmesinde bir girdi olmanın yanında diğer kurum ve kuruluşlara ve araştırmacılara yapacakları çalışmalarda yol gösterici dokümanlar olma niteliğindedir.

Ajans 2021 yılı çalışma programı, ulusal planlar ve bölge planı ve diğer araştırmalarla tutarlı olarak Yönetim Kurulunun yönlendirme ve gözetiminde mevcut kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlama ve yerel potansiyeli harekete geçirme amacına uygun olarak belirlenen faaliyetlerden oluşmaktadır.

2021 yılı çalışma programının belkemiğini oluşturan Sonuç Odaklı Programlar, Ajansın bugüne kadar bölgede yaptığı araştırma ve çalışmalarına dayanılarak bölge planı ve sektörel stratejilere uygun olarak hazırlanmıştır. 2021 yılı çalışma programı bölge için önemli olan diğer araştırma ve faaliyetlerini yerel kalkınma fırsatları başlığı altında içermekte olup bu araştırma ve faaliyetlerin önümüzdeki yıllarda sonuç odaklı programa dönüştürülmesi beklenmektedir.

2014-2023 TRAKYA BÖLGE PLANI VİZYON VE GELİŞME EKSENLERİ

VİZYON

“Yüksek katma değerli üretim yapısıyla doğal ve kültürel değerlerini koruyarak gelişen, işbirliği ve yenilik kültürünün egemen olduğu, yaşam ve refah seviyesi yüksek TRAKYA”

İNSAN VE TOPLUM

- 1- Bölgenin Eğitim ve Bilimsel Altyapısı Desteklenerek Yenilik Merkezi Olması Sağlanacaktır.
- 2-İşbirliği Kültürü ve Sosyal Dayanışma Geliştirilecektir
- 3-Girişimcilik Kültürü Geliştirilecektir
- 4-Bölgesel Düzeyde İstihdam Edilebilirlik Geliştirilecektir
- 5-Yoksullukla Mücadele Edilerek, Etkin Sosyal Hizmet Sunumu Sağlanacaktır
- 6-Kamusal Hizmetlerin Etkinliği ve Erişilebilirliği Arttırılacaktır

YAŞAM VE ÇEVRE

- 7-Bölge Genelinde Yerleşimler Arası İşlevsel ve Mekânsal Bütünleşme Sağlanacaktır
- 8-Bölge Genelinde Yaşam Kalitesi Geliştirilecektir
- 9-Doğal Kaynakların Korunarak Sürdürülebilir Yönetimi Sağlanacaktır
- 10-Doğal Afet Yönetiminde Etkinlik Arttırılacaktır
- 11-Kültürel ve Tarihi Dokunun Korunarak Geliştirilmesi Sağlanacaktır

ÜRETİM VE EKONOMİ

- 12-Orta ve Yüksek Teknolojiye Sahip Katma Değerli Üretime Geçiş Sağlanacaktır
- 13-Çevreye Duyarlı Üretimin Altyapısı Geliştirilecektir
- 14-Entegre ve İşbirlikçi Üretime Geçiş Desteklenecektir
- 15-Kobi ve Esnaf Sanatkârların Kurumsal ve Yönetmel Kapasitelerinin Geliştirilmesine Yönelik Tedbirler Alınacaktır.
- 16-Tarımda Çeşitlilik ve Katma Değer Artışı Sağlanacaktır
- 17-Bölgenin Güneydoğu Avrupa'nın Lojistik Üssü Haline Getirilmesi Yönünde Altyapı ve Girişimler Desteklenecektir
- 18-Turizmin Bölgesel İşbirlikleri Çerçevesinde Sürdürülebilir Gelişimi Sağlanacaktır
- 19-Enerji Üretim ve Kullanımında Etkinliğin Sağlanmasına Yönelik Tedbirler Alınacaktır
- 20-Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımı Yapılacak ve Yatırım Süreci Desteklenecektir
- 21-İşletmelerin Uluslararası Pazarlara Erişebilirlikleri ve Entegrasyon Kabiliyetleri Arttırılacaktır.

2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR

2.1. TOHUMCULUK SEKTÖRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

2.1.1. Amaç

Genel Amaç: Tohumculuk sektörünün bölge katma değerinin artması

Özel Amaç 1: Tohumculuk sektörünün bitki ıslahı (ar-ge) ve ihracat odaklı büyümesi

Özel Amaç 2: Ata tohumlarının üretilerek ve tüketilerek korunması

2.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Tohumculuk, çiftçiler tarafından mevcut hasattan elde edilen ürünler içerisinde duyuların kullanılarak bir sonraki hasat için iyi tohumlukların seçilmesi şeklinde binlerce yıl boyunca basit bir çiftçilik faaliyeti olarak süregelmiştir. 1866'da Mendel'in kalıtım ilkelerini bulması ile sistematik bitki ıslahı mümkün olmuş ve 20. yüzyılın ilk yarısında mısırdaki hibrit tohumun kullanılmaya başlaması ile tohumculuk nitelikli ticari faaliyete dönüşmüştür. Zira melez tohumun ebeveynlerin en iyi özelliklerini barındırması sebebiyle %100'e yakın verim farkı yaratabilmesi, birçok üründe kullanılmasına yol açmış, hasadın içinden ayrılarak tekrar ekildiğinde verim düştüğü için çiftçiler her sene tohum satın almayı tercih etmeye başlamıştır. 1970'lerden sonra biyoteknolojideki gelişmeler ile sistematik bitki ıslahı daha kısa sürede daha kolay gerçekleştirilebilirken; gıda güvenliği, şekil, tat, besin niteliği gibi tüketici beklentilerinin karşılanmasına yönelik Ar-Ge çalışmaları ağırlık kazanmıştır. Tohum; tescil ve sertifikasyon, fikri mülkiyet haklarının tesisi gibi yasal düzenlemelere konu olan stratejik ve teknolojik ürün niteliği kazanmıştır. Sektörün küresel pazarı 2017 itibarıyla 50 milyar USD olarak tahmin edilmektedir. Her ne kadar Avrupa Tohum Birliği verilerine göre sadece Avrupa'da 7200 tohum işletmesi bulunsa ve bu rakam rekabetçi bir sektör olduğu izlenimi verse de küresel pazarın %59'u Ar-Ge çalışmalarına yılda 1-1,5 milyar USD kaynak ayırmakta olan 4 çok-uluslu firmanın hâkimiyetindedir. Dünyada tohumculuk sektörü çok uluslu firmaların aralarındaki işbirliği anlaşmaları, şirket birleşmeleri ve şirket satışları ile giderek rekabetin azaldığı konsolide bir sektöre dönüşmektedir.

Pazar büyüklüğü 1 milyar USD'ye yaklaşmakta olduğu tahmin edilen ülkemizde 2004 yılında ıslahçı haklarının korunmasına yönelik kanunun çıkarılması sonrasında tohumculuk şirketlerinin Ar-Ge girişimleri artış göstermiştir. Mayıs 2019 itibarıyla 718 yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşu bulunmakta olup bunlardan 211'i araştırmacı kuruluştur. Yapılan sektörel çalışmalarda araştırmacı kuruluş belgesi alanların büyük bölümünün Ar-Ge'ye kaynak ayıramadığı için aktif Ar-Ge çalışması yapmadığı görülse de, araştırmacı kuruluş olma yönündeki girişim bile sektörde bu konuda bir farkındalık ve niyet olduğunu ortaya koymaktadır. Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği'nin Ulusal Strateji Raporunda belirtildiği gibi Ar-Ge payını %25'e çıkaran yerli firmaların uluslararası piyasada rekabet edilebilir çeşitler çıkarabildiği görülmektedir. Maalesef özel sektörün araştırma faaliyetleri bitki ıslahından yani kendi çeşitlerini geliştirmekten ziyade, başka bir yerde geliştirilen çeşitlerin adaptasyonuna ve verim denemelerine odaklanmaktadır.

Şirketler, uzun yıllar boyunca yapılan maliyeti geri ödemeyen araştırma-geliştirme çalışmalarına yatırım yapmak yerine, çoğunlukla yabancı sermayeli olan ıslahçı kuruluşların çeşitlerinin üretimini yapmak üzere Türkiye’de tescil ettirmeyi ve bu şirketlere brüt satış tutarının %14’üne kadar royalty/imtiyaz bedelini ödemeyi tercih etmektedir. Bakanlığa tescil başvurusunda bulunan çeşitlerin- ki sadece tarla bitkilerinde Mayıs 2019 itibariyle 3153 tescilli çeşit bulunmaktadır- %58’ini Türkiye dışında bir ülkede geliştirilen çeşitler oluşturmaktadır. Kalan %42’nin büyük bölümünün ise Türkiye’de şubeleri/şirketleri olan çok uluslu şirketlere ait olduğu tahmin edilmektedir. Bu şirketlerin ana araştırma geliştirme faaliyetleri genellikle yurt dışında gerçekleşmekte olup, adaptasyon ve çoğaltma Türkiye’de gerçekleştirilmekte, Türkiye’den Doğu Avrupa ve Karadeniz ülkelerine, (özellikle rekabet olmaması sebebi ile hibrit tohumlarda) Türkiye’deki fiyatından daha ucuza satılmaktadır. Örnek vermek gerekirse, çok uluslu bir şirket tarafından geliştirilen bir ayçiçeği çeşidi Türkiye’de çoğaltılarak, Türkiye’deki çiftçilere satış fiyatının neredeyse 1/3’i fiyatı ile komşu bir AB ülkesinde satışa sunulabilmektedir. Dolayısı ile 153 milyon USD olan tohum ihracatının önemli bir bölümünü yabancı sermayeli şirketlerin Türkiye’de üretip Avrupa ülkelerine sattığı tohumlar oluşturmaktadır. Yerli firmalar daha çok Ukrayna, Rusya ve Türk Cumhuriyetlerine tohum satabilmektedir. Sonuç olarak sektörün ıslah çalışmalarının odaklı büyümesinin desteklenmesi hem stratejik hem de ekonomik açıdan ülkemiz için önem teşkil etmektedir.

Islah çalışmalarının üç temel girdisi bulunmakta olup, kısıtları aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- ✓ Genetik Kaynaklar: Türkiye’deki ıslahçıların çalışma yapabilecekleri genetik kaynakları, (özellikle anavatanı Türkiye olmayan ayçiçeği, mısır, çeltik gibi bitkilerde) sınırlıdır. Bir araştırmacı/ıslahçı için belli bir set tohum örneğini temininde gerek Türkiye’de gerekse yurtdışında genellikle cesaret kırıcı prosedürler ve/veya maliyetler vardır.
- ✓ Araştırma Altyapısı: Islah çalışmaları; tarım arazisi, parsel biçerdöveri, mibzeri gibi nitelikli araçlar, çok çeşitli tarla ve laboratuvar ekipmanları, iklim kontrolünü/belli iklim özelliklerinin yaratılmasını olanaklı kılan teknoloji de odalar ve seralar gibi tamamı tek başına bir kamu kurumu veya bir şirket için oldukça büyük olan yatırımlar gerektirmektedir.
- ✓ İnsan Kaynakları: Tohum sektöründe biyoteknoloji gibi farklı alanlardan uzmanlarla disiplinler arası çalışmaya açık ve ıslah çalışmalarına odaklanmış nitelikli işgücü sıkıntısı çekilmektedir. Islah üzerine sadece Bitki Islahçıları Alt Birliği tarafından senede bir defa açılan bir kurs bulunmaktadır. Konuda uzmanlaşmak isteyen yeni mezunlar veya konu hakkında temel bilgi sahibi olarak ıslah programı başlatmak isteyen işletme sahipleri için uygulamalı olarak konu üzerinde çalışma, kendini geliştirme imkânları kısıtlıdır ve belli bir maddi külfet gerektirmektedir.

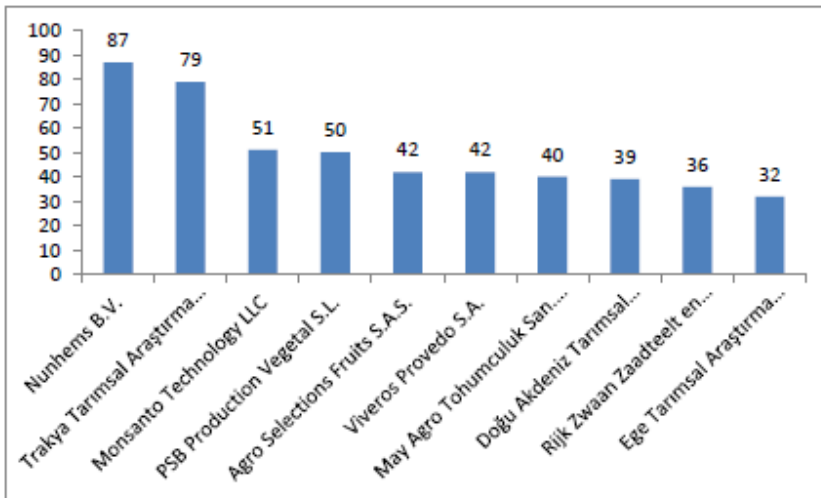
Trakya Bölgesi tohumculuk sektörü de Türkiye geneli için geçerli söz konusu kısıtlarla karşı karşıya olmakla beraber, diğer bölgelere kıyasla kayda değer bir büyüme potansiyeline sahiptir.

- ✓ Türkiye’nin en verimli topraklarına sahip Trakya Bölgesi tarım açısından Türkiye’nin en önemli havzalarındandır. Ayçiçeğinde 2015 yılında Türkiye üretiminin %45’ini,

çeltikte Türkiye üretiminin %47,6'sı, kanolada %73'ünü, buğdayda ise %7,2 sini üretmiştir. Trakya Bölgesi yerel paydaşlar tarafından tohumluk vadisi olarak adlandırılabilir derecede, önemli bitki türlerinin tohumluk üretimi için ekolojik ve jeopolitik olarak uygundur. Ayrıca gerek tohumculuk kuruluşları gerekse çoğaltıcı çiftçileri, Anadolu'nun diğer bölgelerine kıyasla daha büyük arazilerde üretim yapmaktadır. Tarımsal mekanizasyon güçlü ve çiftçi görece daha bilinçlidir.

- ✓ Bölgede 13'ü araştırmacı kuruluş olan 48 yetkilendirilmiş tohumculuk şirketi bulunmaktadır. 2015 verilerine göre sertifikalı tohum üretiminde Türkiye sıralamasında Tekirdağ 7., Edirne 15., Kırklareli 17. sıradadır. Şirketlerin % 35'i sadece Trakya Bölgesine, %65'i Türkiye geneline satış gerçekleştirmektedir.
- ✓ Şirketlerin büyük çoğunluğu dünya lideri kurum ve kuruluşlara en az bir adet çalışma ziyaretine katılmış, sektörün küresel durumu hakkında farkındalık sahibidir. Bölgede rekabet edebilir çeşit çıkarmak üzere mevcut kaynakları en iyi şekilde değerlendirmek için iş birliğinin gerekli olduğuna dair sağlam bir kanaat oluşmuştur.
- ✓ Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü, son derece zayıf altyapısına rağmen, Osmancık pirinci gibi meşhur olanlar dâhil çok sayıda ticarileşmiş çeşit sahibidir. Çeşit başvurularında yabancı şirketlerle ilk 10'u paylaşmaktadır ve royalty'den dış gelir elde etmiş tek enstitüdür. İlerleyen dönemlerde ulusal ayçiçeği merkezi olarak yapılanması planlanmaktadır.
- ✓ Namık Kemal Üniversitesi, 1982'de kurulmuş Türkiye'nin önde gelen ziraat fakültelerinden birine sahiptir. Bitki biyoteknolojisi üzerine son derece iyi bir altyapısı bulunmaktadır. İslah çalışmaları, tescilli çeşitleri ve royalty gelirleri açısından Türkiye'nin ilk 3 ziraat fakültesinden biridir.

Şekil 1: Ülkemizden Yapılan Çeşit Başvurularının Kuruluşlara Göre Dağılımı (İlk 10)

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü Bitki İslahçı Hakları Raporu 2016

2018-2019 yıllarında Trakya Kalkınma Ajansı'nın faaliyetleri sektörün mevcut durumunu anlayarak katılımcı bir yaklaşımla doğru müdahaleleri tasarlamak, sektör paydaşları ile ve sektör paydaşları arasında iletişim ve işbirliğinin geliştirilmesine odaklanmıştır. Bu çerçevede

TR21 Bölgesi Tohumculuk Sektör Analizi gerçekleştirilmiş, Trakya Tohum A.Ş ve Trakya Tohumcular Derneğinin kurulmasına liderlik edilmiştir, “Trakya’dan Geleceğe” TR21 Bölgesi Tarımsal Biyoçeşitlilik Araştırmasına başlanmış ve çeşitli ulusal ve uluslararası proje başvuruları yapılmıştır.

2.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Program uygulaması ile sonuç olarak özel amaçların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Söz konusu SOP kapsamında ulaşılması hedeflenen sonuç göstergeleri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 1: Tohumculuk Sektörünün Geliştirilmesi SOP Sonuç Hedefleri

	Gösterge Adı	Gösterge Türü	Ölçüm Birimi	Mevcut Durum	Hedef			Doğrulama Kaynağı
				Değer	Değer	Katkı	Dönem	
1	Ticarileşmiş Ar-Ge ürünü (çeşit) sayısı	Özel Amaç 1	Adet	*	*	*	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu /Ön&Son Anket
2	Üretilen hibrit tohum miktarında artış (veya üretim desteği alınan tohum miktarı)	Özel Amaç 1	Yüzde	*	*	*	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu /Ön&Son Anket
3	İhracatta artış	Özel Amaç 1	Yüzde	*	*	*	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu /Ön&Son Anket
4	Satış miktarında artış	Özel Amaç 1	Yüzde	*	*	*	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu /Ön&Son Anket
5	Kullanılan üçüncü taraf finansman tutarı (AB, Tübitak, vb.)	Özel Amaç 1	TL	*	*	*	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu /Ön&Son Anket

6	Örgütlü hareket eden sektör paydaşı sayısı	Özel Amaç 1	Adet	*	*	*	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu /Ön&Son Anket
7	“Ata Tohumundan Soframıza” Ürün Satış Miktarı	Özel Amaç 2	TL	*	*	*	2024/4	Ajans Faaliyet Raporu

* Mevcut hedef miktarları SOP 1.1 faaliyeti kapsamında yapılması planlanan saha ziyaretleri sonucunda belirlenecektir. Ziyaretler 2020 yılında pandemi sebebi ile gerçekleştirilememiştir. Ziyaretler ve paydaş toplantıları sonucunda sonuç ve çıktı göstergeleri revize edilecektir.

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılması hedeflenen çıktı göstergeleri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 2: Tohumculuk Sektörünün Geliştirilmesi SOP Çıktı Hedefleri

	Gösterge Adı	Ölçüm Birimi	Mevcut Durum	Hedef			2020 yılı Katkısı	Doğrulama Kaynağı
			Değer	Değer	Katkı	Dönem		
1	Güncel analiz ve fizibilite çalışmaları sayısı	Adet	2	4	2	2021/4	2	Ajans Faaliyet Raporu
2	Kayıt ve yönetim altına alınan genetik kaynak sayısı	Adet	865	1200	335	2023/4	0	Tohum Gen Bankası Raporu/Ajans Faaliyet Raporu
3	İşbirliği ilişkisi kurulan bölge dışı,yurtiçi ve yurtdışı paydaş sayısı	Adet	3	8	5	2024/4	1	Ajans Faaliyet Raporu
4	STK/Özel Sektör/Üniversite/Kamu işbirlikleri ile üçüncü taraf kaynaklarına başvurmak üzere hazırlanan proje sayısı	Adet	3	6	3	2024/4	0	Ajans Faaliyet Raporu
5	Ar-Ge/bitki ıslahına yönelik kamu/özel sektör işbirliği sayısı	Adet	0	6	5	2024/4	1	Ajans Destek Sözleşmeleri Raporları
6	Bölgede kullanımı için yarı yol materyali temin edilen bitki sayısı	Adet	0	2	2	2021/4	2	Ajans Destek Sözleşmeleri Raporları

7	Bölgede istihdam edilen Ar-Ge personeli sayısı	Kişi	*	*	*	2024/4	4	Ajans Destek Sözleşmeleri Raporları
8	Desteklenen/hızlandırılmış ıslah programı sayısı	Adet	0	*	*	2024/4	0	Ajans Destek Sözleşmeleri Raporları
9	Başlatılmış ıslah programı sayısı	Adet	0	*	*	2024/4	2	Ajans Destek Sözleşmeleri Raporları
10	Ar-Ge yönetimi desteklenen şirket sayısı	Adet	0	8	8	2024/4	2	Ajans Destek Sözleşmeleri Raporları
11	Markalaşmaya ve tanıtıma yönelik çevrimiçi ortamlarda erişilen kişi sayısı	Kişi	200.000	500.000	100.000	2023/4		Ajans Faaliyet Raporu / Çevrimiçi Kaynaklar/ Medya Raporları
12	Yurt içi fuar katılımları ile erişilen kişi sayısı	Adet	500	100.000	0	2023/4	20.000	Ajans Faaliyet Raporu / Dernek Faaliyet Raporu
13	Yurt dışı fuar katılımları ile erişilen kişi sayısı	Kişi	0	5.000	0	2023/4	0	Ajans Faaliyet Raporu / Dernek Faaliyet Raporu
14	İhracat ortamı araştırması yapılan ülke sayısı	Adet	0	4	4	2022/2	2	Ajans Faaliyet Raporu
15	Hedeflenen ülkelerde görüşülen kurum/kuruluş sayısı	Adet	0	12	0	2023/4	0	Ajans Faaliyet Raporu/Çevrimiçi Kaynaklar
16	Aile anayasası ve dış ticaret yönetimi desteklenen şirket sayısı	Adet	0	15	15	2023/4	5	Ajans Destek Sözleşmeleri Raporları
17	Uygulanan etkinlik sayısı (sohbet/seminer/iş başı eğitim/konferans/çalıştay vb)	Adet	0	17	0	2023/4	0	Ajans Faaliyet Raporu/Çevrimiçi Kaynaklar

19	Tohumculuk sektör paydaşlarına yönelik etkinliklerine katılan kişi sayısı	Kişi	32	1000	0	2024/4	0	Ajans Faaliyet Raporu/Hazirun Cetvelleri
20	Ata tohumun sürdürülebilir korunmasına yönelik kurulan yapı	Adet	0	1	1	2021/4	1	Ajans Faaliyet Raporu
21	Ata tohumun sürdürülebilir korunmasına yönelik analiz/araştırma	Adet	0	2	2	2021/4	2	Ajans Faaliyet Raporu
22	Çoğaltılarak dağıtılan tohum çeşidi	Adet	0	3	3	2024/4	0	Ajans Faaliyet Raporu
23	Ticari nihai ürüne dönüştürülen ata tohumu çeşidi	Adet	0	5	5	2024/4	0	Ajans Faaliyet Raporu

* Mevcut hedef miktarları SOP 1.1 faaliyeti kapsamında yapılması planlanan saha ziyaretleri sonucunda belirlenecektir. Ziyaretler 2020 yılında pandemi sebebi ile gerçekleştirilememiştir. Ziyaretler ve paydaş toplantıları sonucunda sonuç ve çıktı göstergeleri revize edilecektir.

2.1.4. Proje ve Faaliyetler

- a) *Araştırma, Analiz ve Programlama*
 - (1) Tohumculuk Sektör Analizi Güncellemesi
 - (2) Tarım ve Gıda Sektörü Döngüsel Ekonomi Analizi
 - (3) “Ata Tohumundan Soframıza” Projesi Ticari Ürün Ön Analizi ve Pazar Araştırması
- b) *İş birliği ve Koordinasyon*
 - (1) Paydaş İletişim ve Koordinasyon Çalışmaları
 - (2) Trakya Tohum Akademi Platformunun Oluşturulması
 - (3) Ağ Oluşturma ve İşbirliği Çalışmaları
 - (4) “Ata Tohumundan Soframıza” Projesi Örgütlenme Çalışması ve İşbirliğinin Tesisi
- c) *Kapasite Geliştirme*
 - (1) Ülke Bazlı İhracat Ortamı Araştırması
 - (2) Trakya Tohum Akademi Platformu Etkinlikleri
- d) *Tanıtım ve Yatırım Destek*
 - (1) “Trakyalı Tohum” Markalaşma ve Tanıtım Girişimi
 - (2) “Trakyalı Tohum” Fuar Katılımları
- e) *Ajans Destekleri*
 - (1) Tohumculuk Sektörü Yönetim Danışmanlığı Alternatif Yeni Destek Programı
 - (2) Tohumculuk Sektörü MDP Yürütülmesi
 - (3) Milli Hibrit Tohum Geliştirilmesi Güdümlü Projesi
- f) *AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler*
 - (1) Proje Geliştirme Çalışmaları
- g) *Diğer Proje ve Faaliyetler*
 - (1) “Trakya’dan Geleceğe: Ata Tohumdan Soframıza” Projesi

2.1.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 3: Tohumculuk Sektörünün Geliştirilmesi Faaliyetleri SOP Zaman Planlaması

Proje ve Faaliyetler	2021											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Araştırma, Analiz ve Programlama</i>												
Tohumculuk Sektör Analizi Güncellemesi												
Tarım ve Gıda Sektörü Döngüsel Ekonomi Analizi												
Ata Tohumundan Soframıza Projesi Ticari Ürün Ön Analizi ve Pazar Araştırması												
<i>İşbirliği ve Koordinasyon</i>												
Paydaş İletişim ve Koordinasyon Çalışmaları												
Trakya Tohum Akademi Platformunun Oluşturulması												
Ağ Oluşturma ve İşbirliği Çalışmaları												
Ata Tohumundan Soframıza Projesi Örgütlenme Çalışması ve İşbirliği Tesisi												
<i>Kapasite Geliştirme</i>												
Ülke Bazlı İhracat Ortamı Araştırması												
Trakya Tohum Akademi Platformu Etkinlikleri												
<i>Tanıtım ve Yatırım Destek</i>												
“Trakyalı Tohum” Markalaşma ve Tanıtım Girişimi												
“Trakyalı Tohum” Fuar Katılımları												
<i>Ajans Destekleri</i>												

2.2. ALTERNATİF TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

2.2.1. Amaç

Genel Amaç: Bölgedeki turizm değerlerinin markalaşmasıyla bölgenin turizmden elde ettiği geliri artırmak

Özel Amaç 1: Kültür turizmi ve kırsal turizm alanlarında ürün çeşitliliğini ve hizmet kalitesini arttırmak

Özel Amaç 2: Sağlık turizmi alanında hizmet veren kurumların kurumsal ve operasyonel kapasitelerini geliştirmek

2.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Turizm Sonuç Odaklı Programının dayandığı iki temel doküman bulunmaktadır. Bunlardan ilki Trakya Bölgesi Turizm Master Planı, diğeri de Trakya Bölgesi 2014-2023 Bölge Planıdır.

Trakya Kalkınma Ajansı, Trakya Bölgesi'nde turizm gelişimini sağlamak amacıyla kurulduğu günden bu yana birçok araştırma, analiz ve altyapı geliştirme çalışmasına imza atmıştır. 2013-2014 yıllarını kapsayan süreçte, bölgesel turizmde stratejileri tespit etmek için Turizm Master Planı çalışmalarına girilmiş, bu kapsamda Boğaziçi Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Uygulama ve Araştırma Merkezi'nden (TUYGAR) destek alınmıştır. Beş akademisyen, üç ajans uzmanından oluşan ekip belirtilen süre boyunca bölgede saha çalışmaları, derinlemesine görüşmeler, literatür taraması, odak grup toplantıları ve arama konferansları gerçekleştirmiştir. Ayrıca bölgede ve hedef pazar İstanbul'da turizm eğilimleri anketi gerçekleştirilmiştir. Çalışmalar neticesinde, bölgenin sahip olduğu potansiyeli tespit eden ve bu potansiyeli hayata geçirmek için öneriler getiren (62 farklı eylem önerilmiştir) bir plan ortaya çıkmıştır.

Plan kısaca, Trakya'nın ulusal ve uluslararası turizm pazarından aldığı payın artırılması için bölgede turizmin çeşitlendirilmesi ve dört mevsime yayılması, hizmet kalitesinin artması ve bölgenin daha etkin tanıtılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Anket verilerinden elde edilen sonuçlar ve bölgede gerçekleştirilen analizlere göre Trakya, dünyada kabul edilen 17 farklı turizm türünden 10 tanesine nitelikli olarak hizmet verebilecek potansiyele sahip olmasına rağmen, bu turizm türlerinin birçoğuyla ilgili ticarileşmiş bir destinasyon haline gelememiştir. Konumu itibarıyla, AB üyesi iki ülke ile İstanbul gibi devasa bir pazarın hemen yanı başında olan Trakya, bu pazarlardan hak ettiği sayıda turist çekememektedir. İstanbul'da yapılan ankette, insanların Trakya'yı gastronomik ürünleri, renkli kültürü ve el değmemiş doğası ile özdeşleştirdikleri görülmüştür. Tüketiciler arasında geceleme turlar yerine, günü birlik turların daha revaçta olduğu, bu tarz turizm hareketlilikleri ile turist sayısında artış görülse bile sağlanan gelirden yeterli etkinin görülmediği tespit edilmiştir. Bunda markalaşma eksikliği, altyapı problemleri, sosyoekonomik durumu yüksek tüketicilere hitap eden turizm öğelerindeki yetersizlik (turizm çeşitlerinin azlığı) ve hizmet kalitesindeki sorunlar rol oynamaktadır.

Plan, önerdiği 62 eylem ile yukarıda değinilen sorunlara çözüm getirmeyi amaçlamıştır. Söz konusu eylemlerde sorun analizlerinin yanı sıra, hangi zaman dilimleri içerisinde hangi adımların kimler tarafından atılması gerektiği detaylı şekilde anlatılmıştır. Turizm SOP’u da planda önerilen eylemler çerçevesinde stratejik bir yaklaşım ile gelecek üç yıl içinde bölgenin turizmden aldığı payda niteliksel ve niceliksel bir artış öngörmektedir.

Trakya Turizm Master Planının akabinde hazırlanan Trakya Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı da benzer bir yaklaşım ile bölge turizmini ele almış, master plana paralel olarak dört ana politika eksenini belirlemiştir. Bölge planına göre tematik ve bütüncül bir turizm yaklaşımı ile bölge genelinde belirlenmiş olan turizm aksları güçlendirilmelidir. Burada aks diye bahsi geçen Kuzey Trakya Turizm Koridoru, Güney Trakya Turizm Koridoru ve Trakya Kültür Turizmi Koridorlarının turizmde çeşitlerinin artırılmasını ifade etmektedir. Bu politikada her bir koridor için uygun olan turizm çeşitleri dille getirilmiş buralarda yapılması gereken çalışmalar sıralanmıştır.

İkinci politikada bölgedeki kültür ve turizm varlıklarının korunarak geliştirilmesi bulunmaktadır. Trakya Bölgesinin potansiyelini hayata geçirmede karşılaştığı en büyük zorluklardan biri alt yapı eksiklikleridir. Yeterli ve nitelikli yatak kapasitesi, nitelikli turizm cazibe merkezleri, sosyal ve rekreasyon alanları, müzeler ve tematik turizm hizmeti veren merkezlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Üçüncü politikada bölgedeki turizm imkânlarının etkin şekilde tanıtılması gerektiği vurgulanmış ve tanıtım sayesinde var olan potansiyelin harekete geçeceği gerçeğinden hareketle önerilerde bulunulmuştur. Burada tanıtımın yeni ve konvansiyonel araçlar üzerinden, etkin ve stratejik olarak gerçekleştirilmesine atf yapılmaktadır.

Son olarak da turizm alanında insan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesi hususunda bir politika oluşturulmuştur. Bu politika ile bölgedeki turizm tesislerinde sunulan hizmet kalitesinin artması ile bölgeye gelen turist sayısında ve genel memnuniyet seviyesinde meydana gelecek yükselmenin önemi üzerinde durulmuştur.

Yukarıda bahsi geçen tüm politikalar dikkate alınarak oluşturulan Turizm SOP’u planlanan süreç içinde belirlenen hedeflere ulaşması ve orta-uzun vadede bölgenin aldığı turizm gelirlerini artırması amacıyla kapsamlı bir program olarak hazırlanmıştır. Program kapsamında uygulanacak olan projeler ve faaliyetler, paydaşlar ve paydaşların rolleri gibi detayların belirlenmesine çalışılmıştır.

Yukarıda değinilen öncelikler doğrultusunda Ajans bölgenin turizm potansiyelinin geliştirilmesi, tanıtımı ve turizm ürünlerinin çeşitlendirilmesi kapsamında “kırsal turizm”, “kültür turizmi” ve “sağlık turizmi” temalarında paydaşlarla iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmektedir. Kırsal turizm ve kültür temaları özelinde alternatif rota planlamaları yapılmış, hazırlanan rotaların pazarlanması/tanıtılması amacıyla tur acenteleri, rehberler, sosyal medya etkin isimleri bölgede ağırlanmıştır.

Ayrıca, 2017 yılından bu yana ajans kamu, özel ve üniversite hastaneleriyle iş birliği içerisinde sağlık turizmi çalışmaları yürütmüş, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri düzenlemiş ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi amacıyla eğitimler organize etmiştir.

Hem sağlık turizminde, hem de diğer temalarda yapılan çalışmalar bölgede kayda değer gelişmelere vesile olmuştur. Bölgeye gelen turist sayısındaki artıştan, pazarda kendine yer bulan yeni rota ve turizm ürünlerine kadar, Trakya Kalkınma Ajansı bölge turizmine büyük katkı sağlamıştır. Örneğin, sağlık turizmine başlanılan 2017 yılından bu yana bölgeye gelen yabancı hasta sayısında yıllık % 40'a varan oranlarda artış gözlenmektedir.

Tablo 4: Trakya Bölgesi Yıllara Göre Sağlık Turizmi Rakamları

İl	2017	2018	2019
Edirne	1504	2227	2646
Tekirdağ	2014	2604	2908
Kırklareli	153	226	323
Toplam	3671	5057	5877

Diğer tarafta ise hem kırsalda hem de kültür alanında olmak üzere yeni acenteler, yeni rotalar ve yeni tur programları ile Trakya'ya ilgi göstermekte, bölgedeki turizm gelirlerinin önemli oranda arttığı gözlenmektedir. Trakya Kalkınma Ajansı'nın 2016 yılından bu yana yürüttüğü kırsal turizm çalışmaları neticesinde Pronto Tur, İstantur, Saltur, Sezontur, Lalit Tur vb. 10 yeni tur acentesi bölgeye tur düzenlemeye başlamış, hedef pazarlarda bölgenin bilinirliği artırılmıştır.

Turizm alanında faaliyetlerine tematik bazda turlar hazırlayarak devam eden ajans, şimdiye kadar Trakya Bağ Rotası, Mimar Sinan Rotası, Kadın Eli ile Trakya Rotası, Gastronomi ve Kırsal Turizm Rotaları ile bölgesel kapasiteyi geliştirmiştir. Hamdibey, Kızılağaç, Sislioba, Armağan gibi köylere yatırımlar yapılmış, bu köylerin alternatif turizm destinasyonu haline getirilmesi amacıyla MDP'ler ve özel turizm çalışmaları hayata geçirilmiştir.

Ayrıca Ajans 2017 yılı itibariyle coğrafi işaret çalışmalarında koordinasyon rolünü üstlenmiş ve Trakya Bölgesi'nde coğrafi işaret konusunda farkındalığın artırılması ve yöresel ürünlere coğrafi işaret alınması amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda 2017 yılında 6 olan coğrafi işaret sayısı 8'e çıkartılmış; Tekirdağ Yapıncak Salamura Asma Yaprağı, Kırklareli Meşe Balı, Velimeşe Bozası, Keşan Siğilli Bamyası, Meriç Kara Kavunu, Mahmutköy Kuru Fasulyesi ürünleri için başvuru dosyası hazırlanmış; başvurusu devam eden ürünlerle ilgili olarak paydaş kurumlara teknik destek verilmiştir. Bu süreçte ayrıca farkındalığın artırılması amacıyla 2018 yılında Edirne'de coğrafi işaretli ürünler konusunda bir seminer düzenlenmiş, 2019 yılında ise Ankara'da düzenlenen Uluslararası Coğrafi İşaretli Ürünler Zirvesine katılım sağlanmıştır.

2020 yılında yukarıda değinilen üç temada planlanan birçok faaliyet pandemi dolayısıyla 2021 yılına ertelenmiştir.

2.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Program uygulaması ile sonuç olarak yukarıdaki özel amaçların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılması hedeflenen sonuç göstergeleri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 5: Turizm SOP Sonuç Hedefleri

#	Gösterge Adı	Birim	Mevcut	Hedef	Tamamlanma Dönemi	Doğrulama Kaynağı	İlgili Özel Amaç(lar)
1	Kültür turizminde ticarileşen yeni rota sayısı	Adet	0	1	2023/4	Faaliyet raporları	Özel Amaç 1
2	Kırsal turizmde ticarileşen rota sayısı	Adet	1	3	2023/4	Faaliyet raporları	Özel Amaç 1
3	Artan yabancı hasta sayısı	Kişi	12.000 (2017-2019 toplamı)	42.000	2023/4	Sağlık Müdürlükleri İstatistikleri	Özel Amaç 2
4	Yetki belgesi olan hastanelerin (dış hastaneleri harici) ciroları içerisinde sağlık turizmi payı	Yüzde	%1	%5	2023/4	Hastane Kayıtları	Özel Amaç 2
5	Yetki belgesi olan dış hastanelerinin ciroları içerisinde sağlık turizmi payı	Yüzde	%10	%30	2023/4	Hastane Kayıtları	Özel Amaç 2

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılması hedeflenen çıktı göstergeleri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 6: Turizm SOP Çıktı Hedefleri

	Gösterge Adı	Ölçüm Birimi	Mevcut Durum	Hedef			2021 yılı Katkısı	Doğrulama Kaynağı
			Değer	Değer	Katkı	Dönem		
1	Yeni oluşturulan turistik cazibe merkezi sayısı (GPD kapsamında)	Adet	0	2	2	2023/4	0	Faaliyet raporları
2	İyileştirilen ve geliştirilen tarihi ve turistik tesis sayısı (MDP kapsamında)	Adet	9	24	15	2023/4	5	Faaliyet raporları

3	Başvurulan coğrafi işaret sayısı	Adet	7	14	7	2022/4	5	Faaliyet raporları
4	Sağlık turizminde düzenlenen ve katılım sağlanan etkinlik, eğitim ve fuar sayısı	Adet	21	51	30	2023/4	10	Faaliyet raporları
5	Sağlık turizminde eğitim verilen personel sayısı	Adet	500	1500	1000	2023/4	400	Kayıt Listeleri
6	Sağlık turizmi kapsamında düzenlenen etkinliklerde yapılan B2B görüşme sayısı	Adet	2000	7000	5000	2023/4	2000	Kayıt Listeleri ve faaliyet raporları
7	Sağlık turizmi alanında dijital pazarlamada erişilen kişi sayısı	Kişi	0	1.000.000	1.000.000	2023/4	350.0000	Facebook ve Instagram Reklam Raporları
8	Kırsal turizmde düzenlenen etkinlik/organizasyon sayısı	Adet	9	24	15	2023/4	4	Faaliyet raporları
9	Kırsal turizm kapsamında Bölgede tanıtım yapılan turizm acentesi sayısı	Adet	110	190	80	2023/4	30	Faaliyet raporları
10	Bölgeye yeni tur başlatan firma sayısı	Adet	10	20	10	2023/4	4	Faaliyet raporları
11	Üçüncü taraf kaynaklarına başvurmak üzere hazırlanan proje sayısı	Adet	1	3	2	2023/4	1	Başvuru Formu
12	Kültür turizminde düzenlenen ve katılım sağlanan etkinlik sayısı	Adet	5	7	2	2023/4	1	Faaliyet raporları

13	Destinasyonlarda yer alan turizm hizmet sağlayıcılarına verilen eğitim sayısı	Adet	0	9	9	2023/4	3	Faaliyet Raporları
----	---	------	---	---	---	--------	---	--------------------

2.2.4. Proje ve Faaliyetler

- a) **Kapasite Geliştirme**
 - (1) **Yönetim Danışmanlık Faaliyetleri**
- b) **Tanıtım ve Yatırım Destek**
 - (1) **Kültür Turizmi Faaliyetleri (Tematik Tur Paketlerinin Hazırlanması, Famtripler, Kültür Turizmi Temalı Fuarlara Katılım)**
 - (2) **Kırsal Turizm Faaliyetleri (Eko-Turizm Temalı Famtripler, Gastronomi ve Eno-Turizmi Temalı Famtripler, Materyal Güncelleme)**
 - (3) **Sağlık Turizmi Geliştirme Faaliyetleri**
 - (4) **Coğrafi İşaret Çalışmaları**
 - (5) **Somut Olmayan Kültürel Miras Koordinasyon ve Tanıtım Faaliyetleri**
- c) **Ajans Destekleri**
 - (1) **İbrice Limanı Dalış Merkezi Güdümlü Projesi**
 - (2) **Turizmin Geliştirilmesi Mali Destek Programı**
 - (3) **Turizm Sektörü Finansman Desteği Programı**
- d) **AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler**
 - (1) **“Horizon 2100” Projesi**

2.2.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 7: Turizm SOP Faaliyetleri Zaman Planlaması

Proje ve Faaliyetler	2021											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yönetim Danışmanlık Faaliyetleri												
Kültür Turizmi Faaliyetleri												
Kırsal Turizm Faaliyetleri												
Sağlık Turizmi Geliştirme Faaliyetleri												

Coğrafi İşaret Çalışmaları													
İbrice Limanı Dalış Merkezi Güdümlü Projesi													
Mali Destek Programları													
Turizm Sektörü Finansman Desteği Programı													
“Horizon 2100” Projesi													

2.2.6. İzleme ve Değerlendirme

Program yönetim planı hazırlık aşamasında detaylandırılacak performans göstergeleri ve doğrulama kaynakları üzerinden Tekirdağ YDO koordinatörlüğünde, HİTİB ve Edirne YDO iş birliğinde, PPKB ve PYB desteği ile İDB tarafından izleme ve değerlendirme çalışmaları yürütülecektir.

2.3. İMALAT SANAYİNDE KURUMSALLAŞMANIN GELİŞTİRİLMESİ VE VERİMLİLİK SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

2.3.1. Amaç

Genel Amaç: Bölgemizde bulunan imalat sanayi sektörünün kurumsal kapasitesinin, verimliliğinin ve rekabet gücünün geliştirilmesi

Özel Amaç 1: Danışmanlık ve eğitim faaliyetleri ile imalat sanayi üreticilerinin kurumsal kabiliyetlerinin geliştirilmesi

Özel Amaç 2: İşletmelerin ticaret yapabilme kabiliyetlerinin geliştirilmesi (dış ticaret ve e-ticaret) ve gelirlerinin artırılması

Özel Amaç 3: Üretimde enerji, hammadde ve süreç verimliliğini artıran uygulamaların yaygınlaştırılması

2.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

İmalat Sanayinde Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı, programın kapsadığı üç yıl boyunca, içerdiği faaliyet ve çalışmalar ile orta ve uzun vadede Trakya Bölgesi'nde imalat sanayi sektöründe (özellikle son yıllarda yoğunluk gösteren tekstil, elektrikli ev aletleri, plastik-kauçuk, kimya ve eczacılık sektörleri başta olmak üzere) faaliyet gösteren firmaların kurumsal kapasitesini arttırmayı, üretimde verimliliklerini arttırmayı, rekabet güçlerini geliştirmeyi ve onları günümüz ekonomi dünyasının çetin koşullarına hazırlamayı amaçlamaktadır. Üç yıllık süreçte istikrarlı bir şekilde devam edecek olan çalışmalar hedef pazarlarda dış ticaretin (özellikle ihracat yapabilme kapasitelerinin) artırılmasına, yeni ticaret mecralarının özendirilmesine, insan kaynağı niteliğinin geliştirilerek kurumsal kapasitenin yükseltilmesine odaklanmaktadır.

Bilindiği üzere TR21 Trakya Bölgesi, ülkenin imalat sanayinde en gelişmiş bölgelerinden birisidir. Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne'de 26 oda ve borsa, 16 organize sanayi bölgesi, 1 Avrupa Serbest Bölgesi, AB'ye açılan 5 sınır kapısı, 3 uluslararası liman, 1 uluslararası havaalanı bulunmaktadır. 2 binin üzerinde sanayi tesisine ev sahipliği yapan Trakya'da dünya çapında birçok firmanın üretim üsleri bulunmaktadır. Dolayısıyla TR21 Trakya Bölgesi'nde imalat sanayi kapsamında özel sektörün gelişimine dönük bir sonuç odaklı programın gerekli olduğu değerlendirilebilir.

Nitekim 2019-2023 yıllarını kapsayan 11'nci Kalkınma Planı'nda ülkemiz ekonomisinin küresel rekabette hak ettiği yeri alması ve 2023 hedeflerine ulaşabilmesi için imalat sanayinin gelişimine yönelik stratejiler öne çıkartılmaktadır. Kalkınma Planı ülkemizin ihracatının geliştirilmesi hususuna defalarca vurgu yapmıştır. Örneğin 231.2 maddede şu ifade geçmektedir:

“İhracata hazırlık aşamasında olan firmalarımızın ihtiyaç duyacağı eğitim ve danışmanlık hizmetleri oluşturulacak projeler yoluyla desteklenecektir.”

SOP'ta bu ve benzer stratejilere uygun olarak Trakya Dış Ticaret İstihbarat Merkezi'nin geliştirilerek devam ettirilmesi planlanmaktadır. Şimdiye kadar yürütülen dış ticaret geliştirme çalışmaları ile bölgede önemli bir ivme yakalanmıştır. Örneğin, 2016 yılından bu yana devam eden Trakya Dış Ticaret Okulu çalışmaları ile 5 farklı merkezde (Keşan, Çorlu, Çerkezköy, Tekirdağ, Lüleburgaz) eğitim programı düzenlenmiştir. Bu eğitimler ile 110 firmadan 141 personele dış ticaret eğitimi verilmiş, program sonrasında en başarılı firmalara sunulan danışmanlık ile hedef firmalarda toplam 20 milyon USD ihracat artışı sağlanmıştır. Yine benzer çalışmalar kapsamında 1 Ocak 2019 tarihinde hizmet vermeye başlayan Trakya Dış Ticaret İstihbarat Merkezi (DTİM) ile şimdiye kadar 137 firmaya 206 farklı hizmet sunulmuş, hizmet alan firmalarda ise 23 milyon USD ihracat artışı sağlanmıştır.

SOP ile bu ivmenin devam ettirilmesi, bölgemizdeki firmaların ihracatlarının artırılması ve böylece ülke ekonomisine döviz girdisinin sağlanması hedeflenmektedir. Firmaların ticaret ve ihracat potansiyellerini arttırmak, daha etkin çalışmalarını sağlamak, pazar çeşitlendirmesi ile yeni coğrafyalarla tanıştırmak ve verimliliklerini arttırmak bir gereklilik haline almıştır.

Zira ülkemizde cari açığın kapatılmasının yolu ihracatın artırılmasından geçmektedir. Bunun için en önemli odak noktalarından biri dış ticarete aktif pazarlama ve satın alma yapabilen uzmanların yetiştirilmesidir. Bu amaçla çeşitli yöntem ve faaliyetlerle bölgedeki firmalara müdahalede bulunulması ve bölgesel ihracat rakamlarının artırılması ile yerel kalkınma ve gelişmeye katkı sağlanması gerekmektedir. Hem DTİM hem de dış ticaret okulları ile bu gelişmenin devam ettirilmesi SOP'un temel önceliklerinden birisidir.

Program kapsamında Balkan coğrafyasına yönelik oluşturulan ve ikili ticaretin geliştirilmesini amaçlayan "Balkanlar Masası" projesi de önemli yer tutmaktadır. Buna göre 11 Balkan ülkesi nezdinde hayata geçirilen uzmanlaşma ve bu uzmanlaşmanın tüm paydaşlara hizmet olarak sunulacağı "Balkanlar Masası Dijital Platformu", ilgili coğrafyalardan ülkemize gelecek olan yatırımcılara ve ülkemizden bu ülkelere gidecek olan yatırımcılara yol gösterecektir. Bilindiği üzere Trakya Kalkınma Ajansı, ülkemizin Balkanlara ve dolayısıyla AB'ye açılan kapısı üzerinde bulunmaktadır. Bu stratejik konum Ajansımıza önemli misyonlar yüklemektedir. Bundan en önemlisi de komşu Balkan ülkeleri ile hem ticari hem sosyal hem de ekonomik ikili ilişkilerin geliştirilmesidir. Bu kapsamda, şimdiye kadar Ajans tarafından 5 kez Uluslararası Balkan İş Forumu düzenlenmiş, defalarca ikili görüşme organizasyonları gerçekleştirilmiş ve ilişkilerin gelişmesi için çalışmalar hayata geçirilmiştir. Ancak bu çalışmaların daha planlı hale getirilmesi ve bir strateji çerçevesinde yürütülmesi önem taşımaktadır. Bu sebeple Balkanlar Masası fikri ön plana çıkmıştır.

Balkanlar Masası ile 11 ülke ile ülkemizin (ve bölgemizin) ikili ticari ilişkilerinin artırılması, aradaki bürokratik ve teknik engellerin azaltılması, iş yapma süreçlerinin hızlandırılması amaçlanmaktadır. Proje, 2020 Yılı Çalışma Programı Hazırlama Usul ve Esaslarında belirtilen "her ajans için hedef ülke/bölge" kavramıyla da birebir uyumaktadır. Balkanlar Masası projesi özel sektörün gelişimine oldukça faydalı bir çalışma olarak uzun yıllar hizmet vermeyi öngörmektedir.

Kurgulanan program kapsamında iç ticaretin geliştirilmesi ve özel sektörün yararlanacağı ticaret fırsatlarının yaratılmasına da özel önem vermektedir. Bu doğrultuda, Trakya Bölgesi'nde

e-ticaretin geliştirilmesine yönelik bir güdümlü proje taslağını içermektedir. Bilindiği üzere global trendler bize elektronik bazlı ticari faaliyetlerin her geçen gün toplam ticaret hacmi içindeki payının artacağını göstermektedir. Diğer bir deyişle ticaretin geleceği e-ticarettedir. Son dönemde gündeme gelen ve ABD-Çin-AB üçgeninde ortaya çıkan ticaret savaşlarında bunu görmek mümkündür. Artık sadece küresel firmaların değil, KOBİ'lerin hatta bireysel üreticilerin bile e-ticaret mecralarında satış yapması gündemdeyken, Trakya Bölgesi'nin bu değişime ayak uydurmaması özel sektörün aleyhine bir durum olarak değerlendirilmektedir. Bu yüzden bölgede bulunan 26 oda ve borsa işbirliği ile Trakya e-ticaret güdümlü projesi gündeme getirilmiş, proje ile orta ve uzun vadede Trakyalı üreticilerin e-ihracat platformlarına entegre olmalarının sağlanması ve bu mecralar vesilesiyle ticaret hacimlerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Söz konusu sonuç odaklı program, imalat sanayinin en büyük sıkıntısı olarak öne çıkan nitelikli insan kaynağına erişimdeki sorunları azaltmaya yönelik faaliyetler içermektedir. Trakya Kalkınma Ajansı kurulduğu günden bu yana bölgedeki insan kaynağını geliştirmek ve hedef sektörlerde iş gücü kalitesini arttırmak amacıyla birçok faaliyet yürütmüştür. Verilen teknik destekler, sağlanan eğitimler ve yürütülen AB projeleri buna örnektir. Örneğin 2015 yılında başlanan operasyonel program ile 3,5 milyon Euro AB kaynağı kullanılmış, bölgede bulunan üç üniversitede kariyer merkezleri kurulmuştur. Kariyer merkezleri, bölgedeki sanayi kuruluşlarının ihtiyaçlarına ve taleplerine uygun insan kaynakları stratejileri oluşturarak, öğrencilerin geleceğe hazırlanmasını kolaylaştıran programlar hayata geçirmiştir. Yine, 2017 yılında başka bir AB projesi ile kayıt dışı istihdamın önüne geçmek amacıyla faaliyetler ajans eliyle tüm bölge yaygınlaştırılmıştır. Ajans, bölgesel iş gücü kapasitesinin artırılmasında kilit rol üstlenen kurumlardan birisidir.

SOP kapsamında ele alınması planlanan en önemli çalışmalardan birisi de, 2020 yılı için Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından tema olarak belirlenen "kaynak verimliliği" konusudur. Kaynak verimliliği içerisinde hammadde, enerji ve süreç verimliliğini ve temiz üretimi içeren kapsamlı bir alandır. Bu alanın çalışılması için Trakya Bölgesi en uygun bölgelerden birisidir. Bölge, tekstilden kimyaya, makineden gıda sanayine farklı sektörlerde ülkenin en büyük sanayi tesislerine ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca, söz konusu sektörlerde 2 bini aşkın küçük ve orta ölçekli sanayi kuruluşu üretim yapmaktadır. Dolayısıyla SOP kapsamında, hedef sektör ve firmalarda hayata geçirilecek olan kaynak verimliliği faaliyetlerinin olumlu neticeler ortaya çıkarması beklenmektedir. Diğer taraftan kaynak verimliliği alanında farkındalığı arttırmak amacıyla hackathonların yapılması planlanmaktadır.

2.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Program uygulaması ile sonuç olarak program özel amaçlarının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Söz konusu SOP kapsamında ulaşılmaları hedeflenen sonuç göstergeleri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 8: İmalat Sanayinde Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi SOP Sonuç Hedefleri

	Gösterge Adı	Gösterge Türü	Ölçüm Birimi	Mevcut Durum	Hedef			Doğrulama Kaynağı
				Değer	Değer	Katkı	Dönem	
1	DTİM ve DTO faaliyetlerine katılmış olan firmaların ihracat artışı	Özel Amaç 1,2	USD	N/A	40.000.000	40.000.000	2023/4	Program Raporları/ Muhasebe Kayıtları
2	Firma/departman verimliliğindeki değişim	Özel Amaç 3	Yüzde	N/A	20	20	2023/4	Firma Verileri, Uzman Raporları
3	Kullanıma Kazandırılan Üretim, İş Geliştirme, Ticaret, AR-GE – İnovasyon, Girişimcilik Altyapısı Sayısı	Özel Amaç 1,3	Adet	N/A	5	5	2023/4	Güdümlü Proje KAYS Performans Göstergesi Raporu
4	E-Ticaret ve Dış Ticaret Yapabilme Kabiliyetleri Kazanmış Firma Sayısı	Özel Amaç 2,3	Adet	N/A	1000	1000	2023/4	Güdümlü Proje KAYS Performans Göstergesi Raporu

Tablo 9: İmalat Sanayinde Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi SOP Çıktı Hedefleri

	Gösterge Adı	Ölçüm Birimi	Mevcut Durum	Hedef			2021 yılı Katkısı	Doğrulama Kaynağı
			Değer	Değer	Katkı	Dönem		
1	DTİM tarafından yazılı olarak verilen ticari istihbarat hizmeti sayısı (Rapor, pazar araştırması, analiz vb.)	Adet	235	600	365	2023/4	150	DTİM İnternet Sitesi Veri Kayıt Sistemi, TSO Raporları

2	DTİM internet portalına üye olan firma sayısı	Adet	374	724	350	2023/4	45	DTİM İnternet Sitesi Veri Kayıt Sistemi, TSO Raporları
3	Kurulan E-Ticaret Platformu Sayısı	Adet	0	1	1	2022/4	1	Proje Kayıtları, GÜdümlü Proje KAYS Performans Göstergesi Raporu
4	E-Ticaret Mağazası Açmış Firma Sayısı	Adet	0	1000	1000	2022/4	400	Proje Kayıtları, GÜdümlü Proje KAYS Performans Göstergesi Raporu, Veritabanı Kayıtları
5	Faaliyete Giren Ortak Çalışma Alanı – Girişimcilik Merkezi Sayısı (Trakya Facebook İstasyon)	Adet	0	1	1	2021/4	1	Ajans Faaliyet Raporu, Kırklareli TSO Kayıtları
6	Tarıma Dayalı OSB Kurulumu Kapsamında Kabul Edilen Başvuru Sayısı	Adet	0	1	1	2021/4	1	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Kayıtları, Başvuru Dosyası
7	Kurulan Tarıma Dayalı OSB Sayısı	Adet	0	1	1	2023/4	1	Ajans Faaliyet Raporları/Veritabanı Kayıtları / Firma Beyanları
8	Kaynak verimliliği alanında düzenlenen etkinlik (konferans, panel, hackaton) sayısı	Adet	0	4	4	2021/4	4	Ajans Faaliyet Raporu Etkinlik Fotoğrafları Basın Bülteni
9	Enerji Verimliliği Analizinden Faydalanan KOBİ sayısı	Adet	0	7	7	2020/4	7	Ajans Faaliyet Raporu Etkinlik Fotoğrafları
10	Tarım Makinası Alanında Kurulan İş Geliştirme Merkezi Sayısı	Adet	0	1	1	2023/4	1	Ajans Faaliyet Raporu

11	Enerji ve Süreç Verimliliği Check Up'ı Yapılan Firma Sayısı	Adet	0	130	130	2023/4	1	Ajans Faaliyet Raporu
12	Enerji ve Süreç Verimliliği Danışmanlığı Yapılan Firma Sayısı	Adet	0	70	70	2023/4	1	Dernek Kayıtları
13	Oluşturulan Enerji Verimliliği Analizi Sayısı	Adet	0	7	7	2022/4	0	Güdümlü Proje KAYS Performans Göstergesi Raporu
16	Lansmanı Yapılan İnternet Portalı Sayısı	Adet	0	1	1	2021/4	1	Ajans Faaliyet Raporu, İnternet Sitesi Kayıtları
17	Yatırım Kararlarında Etkili Kişi ve Kuruluşlar Listesi ve Veritabanı Sayısı	Adet	0	1	1	2021/4	1	Ajans Faaliyet Raporu, Veritabanı ve Kişi / Kuruluş Listesi
18	Düzenlenen Fuar Sayısı (Çerçezköy Endüstriyel Fuarı)	Adet	0	1	1	2021/4	1	Ajans Faaliyet Raporu, Etkinlik Fotoğrafları
19	Gerçekleştirilen Teknik Ziyaret	Adet	0	3	3	2021/4	3	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS Raporları

2.3.4. Proje ve Faaliyetler

a) İş birliği ve Koordinasyon

(1) Dış Ticaret İstihbarat Merkezinin (DTİM) Yönetilmesi

(2) Teknofest Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali'ne Katılım

b) Kapasite Geliştirme

(1) Yönetim Danışmanlık Faaliyetleri

- (2) Teknik Ziyaretler
- (3) Trakya Facebook İstasyon
- c) *Tanıtım ve Yatırım Destek*
 - (1) Balkanlar Masası Faaliyetleri
 - (2) Şirketlerin Yatırım Kararlarında Etkili Kişi ve Kuruluşların Tespit Edilmesi ve Veritabanı Haline Getirilmesi
 - (3) Yatırım Zirvesi
 - (4) Çerkezköy Endüstriyel Fuarı
 - (5) Bölgesel Kalkınma Fonu Firma Envanteri Oluşturulması Çalışması
- d) *Ajans Destekleri*
 - (1) İmalat Sanayi Sektörü Finansman Desteği Programı
- e) *Diğer Proje ve Faaliyetler*
 - (1) Kaynak Verimliliği Çalışmaları
 - (2) Süt ve Süt Ürünleri Sektörünün Geliştirilmesi
 - (3) Hayrabolu Tarım Makineleri Üretim ve Proje Geliştirme Merkezi Çalışmaları

2.3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 10: İmalat Sanayinde Kurumsallaşmanın Geliştirilmesi Ve Verimlilik SOP Zaman Planlaması

Proje ve Faaliyetler	2021											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>İşbirliği ve Koordinasyon</i>												
Dış Ticaret İstihbarat Merkezinin (DTİM) Yönetilmesi												
Teknofest Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali'ne Katılım												
<i>Kapasite Geliştirme</i>												
Yönetim Danışmanlık Faaliyetleri												
Teknik Ziyaretler												
Trakya Facebook İstasyon												
<i>Tanıtım ve Yatırım Destek</i>												

3. KURUMSAL GELİŞİM

Kurumsal Gelişim başlığı altında Ajansın yıllık düzenli faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve Ajans tarafından yürütülen diğer faaliyetlerin devamlılığının sağlanmasına destek olacak konular bulunmaktadır.

Bu kapsamda Ajansın kurumsal sürdürülebilirliği için yapılacak yıllık düzenli faaliyetlerin devamlılığını ve Ajans tarafından yürütülen tüm Sonuç Odaklı Programlar kapsamında öngörülen faaliyetlerin nitelikli bir şekilde uygulanmasını sağlamak esas olmakla birlikte Ajansın yürüttüğü tüm faaliyetleri daha da etkili bir şekilde yapabildiğini ve iş geliştirmesini sağlamaya yönelik olarak kurumsal kapasitesini artırmak da bir diğer hedefidir.

3.1. Faaliyetler

3.1.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

- a) *Trakya Ekonomik Göstergeler Bülteninin Hazırlanması ve Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) Güncellemesi*
- b) *Etki Değerlendirme Çalışmaları*

3.1.2. İşbirliği ve Koordinasyon

- a) *Koordinasyon faaliyetleri*

3.1.3. Kapasite Geliştirme

- a) *Ajansın Mevcut Kurumsal Sürdürülebilirliğinin Sağlanması ve Kapasitesinin Geliştirilmesi*
- b) *Ajans Eğitimleri*

3.1.4. Tanıtım Faaliyetleri

- a) *Basınla İlişkiler ve Medya Takibi*
- b) *Ajans Faaliyetlerinin Tanıtımı*
- c) *Bölge Ticaret ve Sanayi Odası Ziyaretleri*
- d) *Yatırım Ortamının Tanıtımına Yönelik Teknik Ziyaretler*

3.1.5. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

3.1.6. Diğer Proje ve Faaliyetler

- a) *Ajansın Diğer Donanım ve İhtiyaç giderleri*
- b) *Eurodesk Temas Noktası Çalışmaları*

4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI

4.1. Savunma Sanayi ve Havacılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Çalışmaları

4.1.1. Amaç

Türkiye savunma sanayisinin millileştirilmesine yönelik Trakya Bölgesi firmalarının desteğini, katkısını arttırmak

4.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Savunma sanayi ve havacılık sektörlerinde, millileşme ve yerelleşme oranlarının artırılması ve bölgede teknolojik derinliğin sağlanarak dışa bağımlılığın azaltılması, milli ve yerli ürünler geliştirme potansiyeline sahip alt yüklenici firmalar bulunarak üretim kabiliyetlerinin geliştirilmesi ve teknolojik derinliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca ana yüklenici firmalar ile alt yüklenici potansiyele sahip bu firmalar arasında etkileşimin kurulması ve yatırım ortamının tanıtımının yapılarak katma değerli imalat sanayinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Ülkemizin savunma sanayi stratejisi olarak savunma ve güvenlik ihtiyaçlarını tespit ve temin/tedarikinde paydaşlarla birlikte çalışılması ile uzun dönemli öngörülerin daha objektif, isabetli ve maliyet duyarlı olarak yapılabileceği, Ar-Ge faaliyetleri kapsamında ana projelerin ihtiyaçlarından kaynaklanan alt sistem/bileşen geliştirme ihtiyaçları ile uzun vadeli ileri teknoloji kazanımı çalışmaları arasında uygun bir dengenin kurulmasının öncelik taşıdığı ve savunma sanayiinde faaliyet gösteren yan sanayi ve KOBİ'lerin geliştirilmesi, teknolojik derinliklerinin ve rekabet edilebilirliklerinin artırılması, ihtiyaçların belirlenmesinden envanter çıkarılmasına kadar geçen tedarik ve lojistik süreçlerini bütüncül bir yaklaşımla yönetebilme çalışmalarının desteklenmesinin gerekliliği belirtilmiştir.

Ajansımızın tarafından hazırlanan 2014-2023 Bölge Planı'nda belirlenen "orta ve yüksek teknolojiye sahip katma değerli üretime geçiş sağlanması, entegre ve işbirlikçi üretime geçişin desteklenmesi" öncelikleri baz alınarak 2015 yılından bu yana savunma sanayi ve havacılık sektörlerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler sürdürülmektedir. Bu kapsamda, 2016 ve 2017 yıllarında iki kez "Trakya Havacılık Savunma Sanayi ve Uzay Sistemleri Yan Sanayi Yerleşirme Zirvesi" düzenlenmiştir. Ayrıca Gaziantep Savunma Sanayi ve Havacılık Fuarı'na standlı katılım sağlanmış ve "Uluslararası Savunma Sanayi Fuarı"(IDEF 2017) ziyaret edilmiştir. Sonrasında 2018 ve 2019 yıllarında üst yüklenici firmalar ile Airshow ve diğer ilgili fuarlarda ikili görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Aynı zamanda Tekirdağ ilinin yatırım ortamının geliştirilmesi faaliyetleri kapsamında "Havacılık, Savunma, Uzay ve Nükleer Enerji Santralleri Sektörlerinin Yerleşirilmesi Programı Saha Analiz Çalışması Raporu" hazırlanmıştır. Ayrıca Bölge firmaları ile birlikte THY TECHNIC, TAI, TUSAŞ, ASELSAN, HAVELSAN gibi ana yüklenici firma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Trakya Bölgesi kapsamında ve Tekirdağ özelinde yapılan bu özgün çalışmalar, savunma sanayi ve havacılık projelerinde ilde faaliyet gösteren firmaların hem güçlü birer tedarikçi olmalarının önünü açmakta, hem de üretim yetenekleri dâhilinde ülkenin yerli ve milli stratejik ürünlere olan ihtiyacına cevap verebilecek düzeyi sağlama noktasında önemli

bir adım olmaktadır. Nitelikli desteğin muhatap kurum ve kuruluşlarca sağlanması halinde, hem adı geçen sektörlerde, hem de mevcut diğer sivil üretim alanlarında bölge firmalarının AR-GE ve tasarım ile yüksek kalitede mal tasarlayıp üretme ve satması/ihraç etmesi, yüksek katma değer ile bölge kalkınmasında etkin bir rol oynaması, böylece bölge olarak milli ekonomiye de, daha fazla katkı sağlaması mümkündür.

2021 ve 2023 yılları arasında savunma sanayi geliştirme çalışmalarına kablo sektörüne yönelik faaliyetler artırılacaktır. Kablo imalatçılarının gelişmelerine yönelik olarak URGE hazırlık faaliyetlerine başlanmış olup, önümüzdeki dönemde de bu çalışmalara devam edilecektir.

4.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 11: Savunma Sanayi ve Havacılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Çalışması Sonuç Hedefleri

	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Üst yüklenicilerle eşleştirilen firma sayısı	Adet	3	Faaliyet raporları

Tablo 12: Savunma Sanayi ve Havacılık Sektörlerinin Geliştirilmesi Çalışması Çıktı Hedefleri

	Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Geliştirilen proje sayısı (URGE)	Adet	1	Faaliyet raporları
2	İDEF Fuarı kapsamında yapılan ikili görüşme sayısı	Kişi	200	Faaliyet raporları
3	Düzenlenen teknik ziyaret sayısı	Adet	3	Faaliyet raporları
4	Düzenlenen teknik ziyaretlere katılan firma sayısı	Adet	60	Katılımcı listeleri

4.1.4. Faaliyet İçeriği, Süresi ve Zaman Planlaması

- Savunma Sanayi Üst Yüklenici Ziyaretleri*
- Kablo Sektörü URGE Programının Uygulanması*
- İDEF Fuarı Katılımı*

4.1.5. Diğer Ajans/ Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Ajans tüm çalışmalarını ilgili paydaşlarla beraber koordine edecektir.

4.1.6. İzleme ve Değerlendirme

Ajans personeli tüm teknik ziyaret ve saha çalışmalarına katılım göstererek gelişmeleri takip edilecek ve çalışmalara ilişkin değerlendirmelere faaliyet raporlarında yer verilecektir.

4.2. Fizibilite Havuzu Oluşturma ve Ön Fizibilite Çalışmaları

4.2.1. Amaç

Bölgenin potansiyelini açığa çıkararak ekonomik kalkınmaya ivme kazandıracak ve üretimi destekleyecek projelerin ortaya konulması.

4.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Kalkınma Ajansları 2021 Yılı Çalışma Programı Hazırlama Usul ve Esaslarında 2020 yılında başlatılan yönetim danışmanlığı, fizibilite havuzu oluşturma ve ön fizibilite çalışmalarının 2021 yılında da öncelikli faaliyetler olarak kurgulanacağı ifade edilmiştir. Bu kapsamda 2020 yılında elektrikli ev aletleri, otelcilik sektörü, organik büyükbaş hayvan yetiştiriciliği, özel hastane, tekstil makineleri ve peynir fabrikası (mandıra) konularında 6 adet ön fizibilite Ajans uzmanları tarafından hazırlanarak kullanılmak üzere Bakanlığa sunulmuştur.

4.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Sonuç 1: Bölgenin üretimini ve ekonomik kalkınmasını destekleyecek projelerin uygulama sürecini hızlandıracak ön fizibilite çalışmaları yapıldı.

Tablo 13: Proje Havuzu Oluşturulması Sonuç Göstergeleri

Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Uygulanmaya hazır ön fizibiliteye sahip proje sayısı	Adet	15	Ajans Raporu Faaliyet

Tablo 14: Proje Havuzu Oluşturulması Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Yapılan Önfizibilite Sayısı	Adet	15	Ajans Raporu Faaliyet

4.2.4. Faaliyet İçeriği, Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 15: Proje Havuzu Oluşturulması Zaman Planlaması

Faaliyet Aşamaları	Faaliyet Ayları											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Proje Konularının Belirlenmesi												
Proje Önfizibilite Çalışmalarının Yapılması												

- a) *Proje Konularının Belirlenmesi*
- b) *Proje Ön fizibilite Çalışmalarının Yapılması*

4.2.5. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Faaliyetler proje konusuna ve hazırlanma yöntemine göre PPKB, YDO'lar, PYB ve İDB yönetiminde gerçekleştirilecektir.

Faaliyetler projelerle ilgili kamu kurum ve kuruluşları, işletme ve iş dünyasını temsil eden kurumların işbirliği ve katılımıyla organize edilecektir.

4.2.6. İzleme ve Değerlendirme

Aylık toplantılar yoluyla faaliyetlerin ilerlemesi ve yararlanıcı/yüklenici tarafından yapılan çalışmalar Ajans personeli tarafından takip edilecektir. İşbirliği yapılan kurumlar ile ortak toplantılar düzenlenecek olup gelişmelerin değerlendirilmesi faaliyet raporlarında yapılacaktır.

4.3. Kovid-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi

4.3.1. Amaç

COVID-19 krizine yanıt vermek amacıyla; sağlık sistemlerinin güçlendirilmesi, kapsayıcı kriz yönetimi ve krize yanıt ile COVID-19'un insan hakları ve sosyo-ekonomik etkilerinin ele alınması suretiyle COVID-19'un negatif etkilerinin minimize edilmesi amaçlanmaktadır.

4.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

İlk olarak Aralık 2019'da Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve o zamanlar dünyanın geri kalanı tarafından yalnızca Çin sınırlarında kalacakmış gibi algılanan COVID-19'un Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020'de pandemi ilan edilmesiyle birlikte hastalık, virüsten etkilenen tüm ülkelerin siyasi ve ekonomik önceliklerini değiştirmiştir.

Türkiye de salgının sağlık sistemi üzerinde kontrol edilemez bir baskı yaratmasını engellemek amacıyla ilk vakanın resmi olarak açıklanmasının ardından bir dizi önlem almış ve hastalığın seyrine göre alınan önlemler zaman içinde gevşetilmiş yahut sıkılaştırılmıştır. Bu bağlamda okulların – üniversitelerin kapatılarak uzaktan eğitime geçilmesi, alışveriş merkezlerinin kapatılması, restoran, kuaför, güzellik salonu, spor salonu vb. yerlerdeki hizmetlerin durdurulması, marketlerde maske takma zorunluluğunun getirilmesi, mümkün olan sektörlerde uzaktan ya da dönüşümlü çalışma yönteminin benimsenmesi, belirli yaş grupları için tam sokağa çıkma yasağı, büyükşehirlerde ise hafta sonları geçerli olan sokağa çıkma kısıtlamaları gibi tedbirler uygulamaya konulmuştur.

Tüm dünyada ve Türkiye'de alınan tüm tedbirlerle beraber maalesef ki pandemi yayılmaya devam etmiştir. Hastalığın bu şekilde yayılması kuşkusuz ki tüm dünyada birçok sektörü olumsuz etkilemiştir. Bu olumsuzlukların detaylandırılması adına kırılğan sektörlerin analizlerinin yapılarak olumsuz etkilerin minimuma indirilmesi ve bununla beraber nispeten kırılğan sektörler için yeni pazar analizlerinin yapılması ve ihracat potansiyellerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması yerinde bir yaklaşım olacaktır.

4.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Sonuç: kapsayıcı kriz yönetimi ve krize yanıt ile COVID-19'un insan hakları ve sosyo-ekonomik etkilerinin ele alınması

Çıktı Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Trakya Bölgesi özelinde Kırılgan Sektör Analiz Raporu ve Kılavuzların Hazırlanması	Adet	2	Faaliyet Raporu
Kırılgan Sektörler için Yeni Pazar Analizinin Hazırlanması	Adet	1	Faaliyet Raporu
Dayanıklılık hizalama eğitimi alan kurum personeli sayısı	Adet	5	Faaliyet Raporu

4.3.4. Faaliyet İçeriği, Süresi ve Zaman Planlaması

Faaliyet Aşamaları	Faaliyet Ayları											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kovid-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi												

Aşağıda belirtilen faaliyetler Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü Koordinesinde tüm bölgeler dâhil edilerek gerçekleştirilecektir.

- Bölge Bazlı Kırılgan Sektör Analiz Raporu ve Kılavuzların Hazırlanması*
- Kırılgan Sektörler için Yeni Pazar Analizinin Hazırlanması*
- KOBİ'lerin Teknik Kapasitelerinin Geliştirilmesi*
- Kriz ve Doğal Afetlere Yönelik Ajans Personelinin Yetkinliklerinin Geliştirilmesi*
- Krize Yanıt İçin Kritik Öneme Sahip Sektörleri Etkinleştirme*
- Suriyeli Şirketlere Yönelik Dijitalleşme Konusundaki İş Geliştirme Hizmetleri*
- Kovid-19'un Genç İşsizliği Üzerindeki Etkilerinin Analizi*

4.3.5. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinesinde PPKB ve diğer birimler, projeyi yürütecek firmalar ve diğer Ajanslar ile birlikte çalışmalar gerçekleştirilecektir.

4.3.6. İzleme ve Değerlendirme

Ajans personeli tüm toplantı ve çalışmalara katılım göstererek gelişmeleri takip edecek ve çalışmalara ilişkin değerlendirmelere faaliyet raporlarında yer verilecektir.

4.4. Ajans Destekleri

4.4.1. Teknik Destek

a) Amaç

TR21 Bölgesinde yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına destek sağlamak

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Teknik Destek Programı, Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzuna göre Ajansların sağladığı destek mekanizmalarından biridir. Bu kapsamda teknik destekler bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına destek sağlama amacıyla oluşturulmuştur. Program kapsamında eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin desteklenmesi uygun faaliyetler olarak belirlenmiştir. Bu hizmetler ile Bölge insan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesine katkı sağlanmaktadır.

Teknik Destek Programı, Ajans uzmanları tarafından Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ile Destek Yönetim Kılavuzu'na uygun olarak yürütülecektir.

c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Sonuç: Paydaş kurum çalışanlarının bilgi donanım seviyesi arttırıldı.

Paydaş kurumların sunduğu hizmet kalitesi arttırıldı.

Çıktılar:

55 eğitim/danışmanlık verildi.

Eğitim/danışmanlık hizmetlerinden 1100 kişi faydalandı.

d) Faaliyet İçeriği, Süresi ve Zaman Planlaması

Faaliyet süresi 14 aydır. İçeriği ve zaman planlaması aşağıdaki gibidir.

Tablo 16: Teknik Destek Zaman Planlaması

Faaliyet Aşamaları	2021 Faaliyet Ayları												2022	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2
Hazırlık Faaliyetleri														
Program İlanı														
Bilgilendirme Toplantıları														
I. Dönem Değerlendirme														
I. Dönem Sözleşme Süreci														

c) **Sonuç ve Çıktı Hedefleri**

Sonuç: Paydaşların bölge kalkınması amacıyla öngördüğü olası müdahalelerin değerlendirmeleri gerçekleştirildi.

Çıktılar: 3 adet destek sağlanan proje

3 adet fizibilite raporu

d) **Faaliyet İçeriği, Süresi ve Zaman Planlaması**

Faaliyet süresi 12 aydır. İçeriği ve zaman planlaması aşağıdaki gibidir.

Tablo 17: Fizibilite Desteği Zaman Planlaması

Faaliyet Aşamaları	2021 Faaliyet Ayları											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Hazırlık Faaliyetleri												
Program İlanı												
Bilgilendirme Toplantıları												
Değerlendirme												
Sözleşme İmzalama												

e) **Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri**

Program Yönetim Birimi, Fizibilite Destek programının yönetiminden sorumludur. PYB, program rehberinin hazırlanması, başvuruların alınması, bilgilendirme toplantılarının düzenlenmesi, destek almaya hak kazanan projelerin belirlenmesi ve sözleşmelerin imzalanmasından sorumludur.

f) **İzleme ve Değerlendirme**

Teknik Destek programı kapsamında desteklenen projelerin izleme ve değerlendirilmesi amacıyla gerekli bilgilerin toplanması, analizi, bildirimi ve kullanılması hususunda çalışmalar "İzleme ve Değerlendirme Birimi" tarafından gerçekleştirilecektir.

4.4.3. Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı

a) **Amaç**

Programın hedefi, uygulandığı illerde, yerel dinamikleri harekete geçirerek yoksulluk, göç ve kentleşmeden kaynaklanan sosyal sorunları gidermek, değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara karşılık vermek, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılmalarını sağlamak, istihdam edilebilirliği artırmak, sosyal içermeyi, sosyal girişimciliği ve yenilikçiliği desteklemek ve sosyal sorumluluk uygulamalarını yaygınlaştırmaktır.

b) **Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi**

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı; ilk olarak SODES başlığı ile GAP Eylem Planının Sosyal Gelişmenin Sağlanması bileşeni altında 2008 yılında 9 GAP ilinde uygulamaya konulmuştur. Program, istihdam, sosyal içermeyi, kültür, sanat, spor alanlarında; göç, yoksulluk ve işsizlik gibi sorunlar ile değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçları karşılamayı

amaçlayan, yerel düzeyde hazırlanan ve uygulanan projelerden oluşan, il düzeyinde valiliklerin koordinasyonunda yürütülen, uygulama sürecinde yerel aktörlerin geniş bir biçimde yetkilendirildiği sosyal sorunlara kısa sürede karşılık vermeyi hedefleyen insan odaklı bir nitelik ile uygulanmaya başlanmıştır.

Program 2019 yılından itibaren Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uhdesinde Kalkınma Ajansları aracılığı ile tüm Türkiye’de uygulanmaya başlanmıştır.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP), uygulandığı bölgelerde tamamen sosyal bir sorunun çözümüne odaklanan projelerin üretilmesini temel almaktadır. Bu çerçevede programın öncelikleri arasında istihdam edilebilirliği arttırmak, sosyal yenilikçilik ve girişimciliğin artırılması, dezavantajlı kesimlerin yaşam standartlarının yükseltilmesi boyutu ile sosyal içme ve sosyal sorumluluk olguları yer almaktadır.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı, Ajans uzmanları tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan “Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Usul ve Esasları” hükümleri uyarınca uygulanmaktadır.

c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Sonuç: TR21 Trakya Bölgesinin sosyal temelli sorunlarının çözümüne katkı sağlandı.

Dezavantajlı grupların ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılımları mümkün kılındı.

Tablo 18: Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Sonuç Göstergeleri

Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Sosyal Gelişme İçin Destek Sağlanan Proje Sayısı	Adet	9	Ajans Faaliyet Raporu

Tablo 19: Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Çıktı Göstergeleri

Etki Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Program Destek Sağlanan Tutar	TL	12.000.000,00	Ajans Faaliyet Raporu

d) **Faaliyet İçeriği, Süresi ve Zaman Planlaması**

Faaliyet süresi 10 aydır. İçeriği ve zaman planlaması aşağıdaki gibidir.

Tablo 20: SOGEP Zaman Planlaması

Faaliyet Aşamaları	2021 Faaliyet Ayları											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Hazırlık Faaliyetleri												
Programa Başvuru Süreci												
Değerlendirme Süreci												
Sözleşme Süreci												

e) **Diğer Ajans/ Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon**

Bakanlık öncülüğünde ortaya konulan Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı kapsamındaki projelerin sözleşmeye uygun şekilde devam etmesi ve başarılı şekilde tamamlanabilmesi için İDB tarafından destek verilmekte ve sonuçları izlenmektedir.

f) **İzleme ve Değerlendirme**

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı kapsamında desteklenen projelerin izleme ve değerlendirilmesi amacıyla gerekli bilgilerin toplanması, analizi, bildirimi ve kullanılması hususunda çalışmalar “İzleme ve Değerlendirme Birimi” tarafından gerçekleştirilmektedir.

4.5. Ajans Geçmiş Yıl Mali ve Teknik Destek Uygulamaları

4.5.1. Amaç

Mali ve teknik destek programlarının amacı, TR21 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'ndaki stratejileri ve hedefleri hayata geçirmek için özel sektör, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, birlik ve kooperatifler, organize sanayi bölgeleri vb. kurum ve kuruluşların mali ve teknik kapasitelerini artırmaktır.

4.5.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

a) **2019 Yılı Proje Teklif Çağruları:**

Ajans mali ve teknik destek programları, 2014-2023 Trakya Bölge Planı sürdürülebilir kalkınma unsurlarını da içerecek şekilde üç ana eksen üzerine kurgulanmıştır. Bu eksenler; “İnsan ve Toplum”, “Yaşam ve Çevre” ve “Üretim ve Ekonomi”dir. Ajans, Bölge Planının temel 3 eksenini baz alarak uygulanmasını planladığı mali destek programları ile Bölge Planının uygulanmasında yerel paydaşların yönlendirilerek Bölgenin kalkınmasını hızlandırıcı etki yapmayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede Ajans, 2019 yılında ilan ettiği Süt Ürünleri Sektörünün Geliştirilmesi ile İmalat Sanayinde Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programlarına ait projeleri uygulamıştır. Yine 2019 yılında ilan edilen Turizmin Geliştirilmesi ve

Çeşitlendirilmesi Mali Destek Programına yönelik projelerin uygulama safhası devam etmektedir.

b) 2020 Yılı Fizibilite Desteği Programı:

Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli illerinden oluşan TR21 Trakya Bölgesinde, 15 Temmuz 2018 tarih ve 4 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Kalkınma Ajanslarının görevleri düzenlenmiştir. Bu kararname ile faaliyetlerine devam eden Trakya Kalkınma Ajansı'nın (TRAKYAKA) temel amacı:

“Kamu kesimi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliğini geliştirmek suretiyle yerel potansiyeli harekete geçirerek ekonomik ve sosyal kalkınmayı geliştirmek, Bölgenin iş ve yatırım imkânlarını tanıtarak Bölgeye yönelik yatırımları teşvik etmek ve böylece yeni istihdam imkânları oluşturmak, ulusal kalkınma planı ve programlarında öngörülen ilke ve politikalar çerçevesinde Bölgenin rekabet gücünü çevreye duyarlı bir yapı içerisinde sürekli kılmaktır.”

TRAKYAKA tarafından uygulanacak “2020 yılı Fizibilite Desteği Programı”, Onbirinci Kalkınma Planı (2019-2023), 15 Temmuz 2018 tarih ve 4 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği, Destek Yönetim Kılavuzu, TR21 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı ve 2020 yılı Ajans Çalışma Programı'nda yer alan Sonuç Odaklı Programlar esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu program kapsamında Trakya Kalkınma Ajansı, bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine, bölgenin yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik yatırım projelerinin fizibilite çalışmalarını destekleyecektir.

Bu doğrultuda Trakya Kalkınma Ajansı, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ve Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzu hükümleri kapsamında 2020 yılı Fizibilite Desteği Programını ilan etmiştir. Programın başvuru ve değerlendirme süreci devam etmektedir.

c) Sanayide Dijital Dönüşüm Eğitim ve Danışmanlık Merkezi GÜDÜMLÜ PROJESİ

Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nin girişimiyle Trakya Bölgesi'ndeki organize sanayi bölgelerindeki firmalar başta olmak üzere Sanayide Dijital Dönüşüm alanında gerekli bilgi ve donanımına sahip mesleki bireylerin yetiştirilmesi amacıyla, Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde GÜDÜMLÜ Proje Desteği ile bir eğitim ve danışmanlık merkezinin kurulması öngörülmektedir. Projenin uygulama safhası devam etmektedir.

d) Trakya E-Ticaret Platformu GÜDÜMLÜ PROJESİ

2021 yılı içerisinde Trakya Bölgesi'ndeki firmalara yönelik 1000 adet e-ticaret ve e-ihracat altyapı sistemlerinin kurulması ve e-ticaret ve e-ihracat süreçlerinin kolaylaştırılması amacıyla “Trakya E-Ticaret Platformu” kurulması için GÜDÜMLÜ proje desteği verilmesi planlanmaktadır.

Proje ile bölge firmalarının e-ticaret platformlarında boy göstermesi, satış kanallarını çeşitlendirmesi, bölgesel ticaret hacminin artırılması ve yeni nesil ticaret mecralarına uyum sağlanması hedeflenmektedir.

e) Tekirdağ Miras Atölyesi Güdümlü Projesi

Tekirdağ ilinin turizm potansiyelinin etkin kullanılarak gerek sosyo-kültürel ve gerekse ekonomik kazanımlar elde edilmesine yönelik olarak, Tekirdağ ili Süleymanpaşa ilçesinde tarihi ve turizm cazibe özelliğine sahip Ertuğrul mahallesinde; turizm merkezi ve tarihi-kültürel anı ve deneyimleme atölyesi fonksiyonlarına sahip bir turizm cazibe merkezi oluşturulacaktır. Özellikle günübirlik ziyaretçileri hedefleyen bölgesel turizm tanıtımları ve rotaları belirlemek, bu rotaları internet ve sosyal medya üzerinden yaygınlaştırmak, acente ve tur şirketlerinin dikkatini bölgeye çekmek, tarihi eserlerin restorasyonu ve kullanıma açılması ile kültürel mirasın korunarak tanıtılması, turizm faaliyetlerine yönelik kullanılmalarını sağlamak, Tekirdağ ilinde örnek bir mahalle yaratmak ve çekim merkezi olarak geliştirmek Miras Atölyesi ile kültürel mirasa sahip çıkmak amaçlanmaktadır. Diğer taraftan proje uygulama süresi içinde ve işletme yıllarında düzenlenecek toplantı, panel ve benzeri etkinlikler ile kültürel miras farkındalığını arttırmak da proje öncelikleri arasındadır.

Çalışma mekanı bulmakta sıkıntı yasayan STK'lar için projede her daim yer verilecek, birlikte yapılacak çalışmalarda her zaman destek olunacaktır. Uluslararası işbirliği projenin doğası gereği kendiliğinden gelişecektir. Gerek yerli gerekse yabancı üniversiteler ve öğrenciler için yaşayan bir araştırma merkezi oluşturulması tasarlanmaktadır. Proje sonucunda 1930'lardan günümüze kadar olan süreçte semtte kimlerin yaşadığına, evlerin nasıl kullanıldığına, komşuluk ilişkilerine, mahalle kültürüne ve semtin nasıl bir değişim geçirdiğine dair anılar, belgeler derlenmiş olacaktır. Tekirdağ'ın son yüzyıllık tarihinin insan yaşamları ve yaşantılarıyla birlikte değerlendirilmesine olanak sağlayacak proje aracılığıyla, ekonomik, toplumsal ve kültürel çevreye duyarlı bir sosyal yaşamın yaratılabilmesi için gerekli olan daha fazla tarihsel bilgiye ulaşılabilecektir. Bu bilgi aynı zamanda kent kimliğimizin oluşumuna ve gelişimine de katkı sağlayacaktır.

f) Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı; ilk olarak SODES başlığı ile GAP Eylem Planının Sosyal Gelişmenin Sağlanması bileşeni altında, 2008 yılında 9 GAP ilinde uygulamaya konulmuştur. Program, istihdam, sosyal içerme, kültür, sanat, spor alanlarında; göç, yoksulluk ve işsizlik gibi sorunlar ile değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçları karşılamayı amaçlayan, yerel düzeyde hazırlanan ve uygulanan projelerden oluşan, il düzeyinde valiliklerin koordinasyonunda yürütülen, uygulama sürecinde yerel aktörlerin geniş bir biçimde yetkilendirildiği sosyal sorunlara kısa sürede karşılık vermeyi hedefleyen insan odaklı bir nitelik ile uygulanmaya başlanmıştır.

Program 2019 yılından itibaren Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uhdesinde Kalkınma Ajansları aracılığı ile tüm Türkiye'de uygulanmaya başlanmıştır.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı, uygulandığı bölgelerde tamamen sosyal bir sorunun çözümüne odaklanan projelerin üretilmesini temel almaktadır. Bu çerçevede programın

öncelikleri arasında istihdam edilebilirliği arttırmak, sosyal yenilikçilik ve girişimciliğin artırılması, dezavantajlı kesimlerin yaşam standartlarının yükseltilmesi boyutu ile sosyal içerme ve sosyal sorumluluk olguları yer almaktadır.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı, Ajans uzmanları tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan “Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı Usul ve Esasları” hükümleri uyarınca uygulanmaktadır.

4.5.3. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Proje ve faaliyetlerin sözleşmeye uygun şekilde devam etmesi ve başarılı şekilde tamamlanması için İDB tarafından destek verilmekte ve sonuçları izlenmektedir. Bu proje ve faaliyetlerden elde edilen sonuçlar PBKB ve PYB ile paylaşılmakta ve yeni programların kurgulanmasında kullanılmaktadır.

4.5.4. İzleme ve Değerlendirme

2021 yılında gerçekleştirilecek olan izleme ve değerlendirme faaliyetleri arasında önceki senelerden devam eden faaliyetler de yer almaktadır. 2019 yılı İmalat Sanayinde Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı, Turizmin Geliştirilmesi ve Çeşitlendirilmesi Mali Destek Programı ve Süt Ürünleri Sektörünün Geliştirilmesi Mali Destek Programı’ndan kalan ve nihai rapor süreci 2021 yılına sarkan toplam 41 mali destek projesinin nihai kontrolleri ve ödeme süreçleri tamamlanacaktır. Ayrıca 2020 yılında sözleşmesi imzalanan Sanayide Dijital Dönüşüm, Trakya Bölgesel Dijital Dönüşüm E-Ticaret Merkezi ve yılın ilerleyen dönemlerinde imzalanması beklenen Miras Atölyesi güdümlü projelerinin izleme ve raporlama süreçleri takip edilecektir.

Bunun yanında hali hazırda uygulamaları devam eden 2019 yılına ait 4 SOGEP projesinin izleme ve değerlendirme işlemlerine devam edilecektir. 2020 yılı sonuna kadar sözleşme imzalanması beklenen 5 SOGEP projesinin daha izleme ve değerlendirme işlemlerinin yürütülmesi beklenmektedir.

Halen yürürlükte olan Sonuç Odaklı Programlara yönelik 2021 yılında çıkılacak fizibilite desteği, proje teklif çağrısı ve güdümlü proje desteklerinin ön izleme süreçlerine destek verilecek ve izleme süreçleri yürütülecektir.

Geçmiş yıllarda tamamlanan programların “Program Kapanış Raporları” hazırlanarak Yönetim Kurulu’nun bilgisine sunulmak üzere Genel Sekreterlik makamı ile paylaşılacaktır. Buna ilave olarak 2020 yılı itibarı ile nihai ödeme tarihinden itibaren 3 yıl geçmiş mali destek programlarının “Program Sonrası Değerlendirme Raporları” hazırlanacaktır.

Her yıl olduğu gibi, 2021 yılında da 2020 yılı içerisinde nihai ödemesi tamamlanmış projelerin en az %10’una Ajans içinde kurulacak komisyonlar marifetiyle denetim ziyaretleri gerçekleştirilecektir.

2020 yılı itibarı ile sözleşmeleri imzalanması beklenen Miras Atölyesi Güdümlü projesi ve Fizibilite Desteği projelerine ait ilk izleme ziyaretleri, başlangıç ve proje uygulama eğitimleri, ön ödeme süreçleri 2020 yılı sonuna kadar gerçekleştirilecek, bu projelere ait düzenli izleme ve fiziksel kontrol ziyaretleri, ara ve nihai rapor kontrolleri 2021 yılı içerisinde sürdürülecektir.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Trakya Kalkınma Ajansı 2021 Çalışma Programı, bölgesel gelişmeyi hızlandırma ve yerel kalkınma kapasitesine katkı sağlanması amacıyla 2014-2023 Bölge Planında öngörülen gelişim eksenlerine uyumlu olarak hazırlanmıştır. Bu çalışma programı hazırlanırken aynı zamanda hem yerel hem ulusal düzeyde üretilen raporlar, analizler ve planlar dikkate alınmıştır. Çalışma programının içerik ve şekli yapısında ise Bakanlığımız tarafından iletilen “2020 Çalışma Programı Usul ve Esasları”nda belirtilen hususlara dikkat edilmiştir. Bu kapsamda çalışma programı dâhilinde 3 adet sonuç odaklı program ve 4 adet yerel kalkınma fırsatı çalışmaları öngörülmüştür.

Sonuç odaklı programlar, stratejik olarak öne çıkan ve gelişim göstermesi beklenen üç odak alana ilişkin hazırlanmıştır. Bu alanlar tohumculuk sektörü, turizm sektörü ve imalat sanayi sektörünün geliştirilmesi olarak belirlenmiştir. Sonuç odaklı programlar hazırlanırken Ajansın en az 3 yıl boyunca çalışacağı faaliyetler ve ayrıca bu faaliyetler sonucunda genel amaca ulaşmaya yönelik elde edilecek sonuç ve çıktılar ile sonuç ve çıktı göstergeleri ortaya konmuştur. Ancak bu Çalışma Programı kapsamında yalnızca 2021 faaliyetlerine yer verilmiştir. Ajansımızın 2021 yılı içerisinde yürüteceği faaliyetler esas olarak sonuç odaklı programlar kapsamında öngörülen faaliyetlerden oluşmaktadır.

Yerel kalkınma fırsatları kapsamında ise sonuç odaklı programlar kapsamında öngörülmeyen, gelecek yıllarda sonuç odaklı program olabilecek dolayısıyla Bölge yerel potansiyelinin harekete geçirilmesi açısından önem arz eden alanlarda uygulanması planlanan faaliyetlere yer verilmiştir. Yerel kalkınma fırsatında yer verilen her bir çalışma için sonuç ve çıktı göstergeleri belirlenmiştir.

Hem sonuç odaklı programların hem de yerel kalkınma fırsatları çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerin Bölgeye katkısını azami ölçüde sağlamak ve ölçmek amacıyla izleme ve değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.